

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2021

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE	5
PAMÁTNÍK LIDICE	6
PREZENTACE	12
VZDĚLÁVÁNÍ A EDUKACE	30
SBÍRKOVÉ ODDĚLENÍ	44
PAMÁTNÍK LEŽÁKY	58
SPRÁVA MAJETKU	70
HOSPODAŘENÍ	82
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	88

VÁŽENÍ PŘÁTELÉ

jíž podruhé si Vám ve funkci ředitele Památníku Lidice dovoluji předložit naši výroční zprávu. Když jsem právě před rokem hodnotil rok 2020, hovořil jsem o tom, že byl v důsledku epidemie nemoci covid-19 rokem nesmírně dramatickým a všichni jsme se v jeho průběhu museli vypořádat s výzvami, které před nás postavil. Pevně jsem věřil, že ten nový rok již bude lepší. Bohužel však došlo jen k částečnému zlepšení. Výrazné omezení činnosti kulturních institucí totiž v České republice trvalo až do května 2021. Některé z našich dlouho připravovaných akcí, jako například „Silver A v paměti tří generací“ jsme museli zrušit, průběh jiných, a to včetně pietních vzpomínek v Lidicích (12. června) a Ležákách (20. června) ovlivnila přetrvávající epidemiologická opatření.

Druhá polovina roku nám však již naštěstí umožnila vrátit se k mnoha tradičním aktivitám, které Památník Lidice každoročně připravuje. Podařilo se uskutečnit již 49. ročník Mezinárodní dětské výtvarné výstavy Lidice, tentokrát na téma „Robot a umělá inteligence“, kterého se zúčastnilo 11 216 dětí ze 72 zemí. Úspěšný byl i 16. ročník mezinárodní dětské vědomostní soutěže Lidice pro 21. století, do níž se zapojilo 1 458 dětí z 88 škol České republiky, Slovenska a Polska. Velkou radost máme i z toho, že jsme mohli znovu zahájit populární Lidické zimní večery, uskutečnit celou řadu kulturních pořadů, koncertů i vzdělávacích akcí, o nichž podrobně informují následující stránky.

Loňský rok však pro nás v Památníku Lidice byl i rokem nesmírně smutným. Navždy nás totiž opustili dva pamětníci lidických událostí – paní Marie Šupíková a Václav Zelenka, bývalý lidický starosta. Oba byli nejenom mimořádní lidé, ale zároveň patřili k nejdůležitějším spolupracovníkům Památníku Lidice. Proto je jejich odchod pro nás nesmírně bolestný, neboť jejich nezištná pomoc a životní moudrost byly a jsou nenahraditelné.

Nadcházející rok 2022 bude dozajista rokem „osmdesátého výročí“. Nejen Památník Lidice, ale i celá Česká republika si budou připomínat 80. výročí atentátu na Reinharda Heydricha i následných nacistických represálií, kterým padly za oběť Lidice a Ležáky a jež si vyžádaly životy tisíců vlastenců. Památník Lidice k této příležitosti připravuje celou řadu výstav, přednášek, konferencí, vzdělávacích programů i kulturních akcí, na které vás tímto co nejsrdečněji zvu.

PhDr. Eduard Stehlík, Ph.D., MBA
ředitel Památníku Lidice

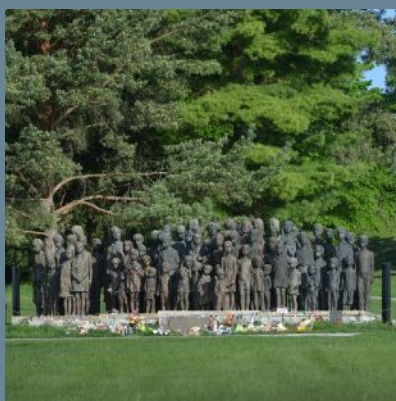
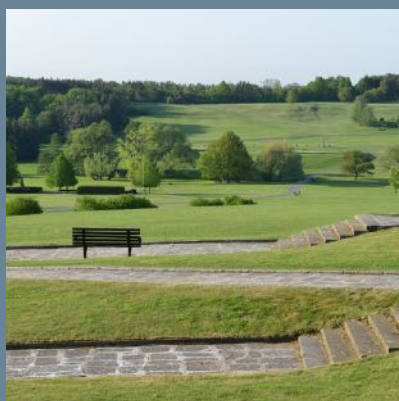

PAMÁTNÍK LIDICE

Památník Lidice je státní příspěvkovou organizací zřízenou Ministerstvem kultury ke dni 31. 12. 2000 v souladu s usnesením vlády České republiky č. 264 ze dne 15. 3. 2000 k rehabilitaci památníků bojů za svobodu, nezávislost a demokracii, a to za účelem péče o trvalé uchování vzpomínky na vyhlazení obce Lidice a utrpení jejích občanů, kteří se dne 10. června 1942 stali obětí nacistického násilí, a zachování jména obce Lidice jako celosvětového symbolu obětí válečných zločinů.

Od 1. června 2008 je posláním Památníku Lidice také péče o trvalé uchování vzpomínky na vyhlazení osady Ležáky a utrpení jejích občanů, kteří se dne 24. června 1942 stali obětí nacistického násilí za podporu odbojové činnosti, a péče o zachování jména osady Ležáky jako symbolu českého boje proti nacismu a obětí válečných zločinů.

Předmět činnosti Památníku Lidice vymezuje zřizovací listina č. j. 2/2018, platná od 1. 3. 2018: www.lidice-memorial.cz/fileadmin/user_upload/doku/zrizovaci_listina/zrizovaci_listina_2018.pdf.

NÁVŠTĚVNOST

Návštěvnost obou pietních míst spravovaných Památníkem Lidice byla v roce 2021 poznamenána pandemií koronaviru a zároveň uzavřením muzea Památníku Lidice z důvodu rekonstrukce.

Pietní území byla intenzivně vyhledávána návštěvníky v době zákazu návštěv interiérů muzeí, avšak tuto návštěvnost není možné změřit. Odhadem se v době uzavření z důvodu vládních nařízení pohybovalo na pietních územích denně kolem sta až dvou set návštěvníků, přičemž tomu zhruba odpovídají i tržby z parkovného (ne všichni návštěvníci využívají placeného parkoviště). Ještě vyšší návštěvnost potom přinášely víkendové a teplé dny.

Celková návštěvnost Památníku Lidice za rok 2021

	dospělí	studenti	prohlídky s ředitelem PL	vzdělávání	zdarma	ostatní (karty, rodiny, senioři)	kinematograf	kultura, svatby	celkem se vstupenkou	výstavní síně	celkem
leden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
únor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
březen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
duben	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
květen	97	13	0	0	0	12	0	0	122	0	122
červen	100	553	0	0	1578	326	0	0	2557	2590	5147
červenec	421	142	31	120	183	52	0	5	954	9811	10756
srpen	329	53	37	95	88	78	47	10	737	9484	10211
září	202	452	0	129	385	221	0	90	1479	4650	6129
říjen	145	133	0	75	422	32	0	73	880	3594	4474
listopad	265	241	0	297	155	135	0	31	1124	819	1943
prosinec	0	62	74	0	151	0	319	0	606	0	625
celkem	1559	1649	142	716	2962	856	366	209	8459	30948	39407

Návštěvnost Památníku Lidice za rok 2021 - dům č.p. 116

	cizinci	ČR	ciz. studenti	ČR studenti	vzdělávání	zdarma	celkem
leden	0	0	0	0	0	0	0
únor	0	0	0	0	0	0	0
březen	0	0	0	0	0	0	0
duben	0	0	0	0	0	0	0
květen	0	62	0	0	0	0	60
červen	0	872	0	0	0	0	872
červenec	13	256	35	0	25	24	353
srpen	10	212	0	0	0	28	250
září	38	97	0	149	0	51	335
říjen	20	59	26	30	44	52	179
listopad	1	126	13	6	144	16	306
prosinec	2	20	0	48	0	5	68
celkem	84	1704	74	233	213	176	2423

Návštěvnost Památníku Lidice za rok 2021 - muzeum

	dospělí	studenti	prohlídky s ředitelem PL	vzdělávání	zdarma	ostatní (karty, rodiny, senioři)	výstavy Tribuna a In Memoriam	svatby	celkem
leden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
únor	0	0	0	0	0	0	0	0	0
březen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
duben	0	0	0	0	0	0	0	0	0
květen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
červen	2	223	0	0	1405	0	2590	0	4220
červenec	0	0	31	0	18	0	9811	5	9850
srpen	0	0	0	0	0	0	9484	10	9484
září	0	60	0	0	0	0	4650	90	4710
říjen	21	0	0	0	0	0	3594	0	3615
listopad	20	0	0	0	0	0	819	0	839
prosinec	0	0	0	0	0	0	319	0	319
celkem	43	283	31	0	1423	0	31267	105	33037

Návštěvnost Památníku Lidice za rok 2021 - galerie

	cizinci	dospělí	studenti	prohlídky s ředitelem PL	vzdělávání, divadelní kroužek	zdarma	ostatní (karty, rodiny, senioři, programy)	kinematograf	kultura	celkem
leden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
únor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
březen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
duben	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
květen	0	35	13	0	0	0	12	0	0	60
červen	0	98	320	0	0	173	326	0	0	917
červenec	0	152	107	31	0	137	52	0	5	484
srpen	0	107	53	37	95	60	78	47	10	487
září	0	67	243	0	129	334	221	0	90	1074
říjen	6	45	77	0	75	370	32	0	73	678
listopad	2	116	209	0	153	139	135	0	31	785
prosinec	0	62	74	0	151	0	0	0	40	327
celkem	8	682	1096	68	603	1213	856	47	249	4822

PREZENTACE

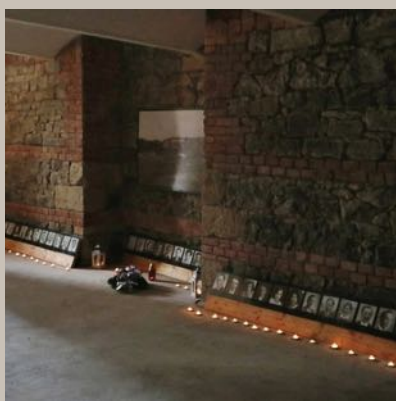
PREZENTACE

Oddělení muzea a prezentace představuje klíčovou oblast pro zajištění popularizace všech aktivit Památníku Lidice nabízených veřejnosti (výstavy, expozice, edukativní činnost, fundraising, dobrovolnictví), které se výraznou měrou podílejí na naplnění jednoho z cílů muzea, tedy maximálně sloužit veřejnosti.

V roce 2021 byla aplikována změna pojetí prezentační činnosti Památníku Lidice zahájená v roce 2020. Došlo k proměně statických, chronologických a nepříliš zajímavých prezentací na hravé, zábavné a interaktivní, které pracují s vybranými tématy v širších souvislostech. Nová podoba prezentace mění obraz Památníku Lidice v očích veřejnosti na atraktivní a moderní organizaci, která reflektuje dynamiku 21. století. Navazujeme na prestižní postavení instituce a chceme být nejen nositelem, ale také garantem seriózní akademické diskuze v tématech historie a současnosti, akcentujícím dynamický rozvoj vědy a techniky. Současně si uvědomujeme potenciál NKP Lidice a Ležáky a prezentujeme obě pietní území jako společensko-historicky atraktivní místa k návštěvě. V tomto kontextu klademe důraz na význam Růžového sadu míru a přátelství v Lidicích, který je nositelem mnoha světových ocenění.

Uzavření muzea v souvislosti s nařízeními vlády (Covid-19) a probíhající rekonstrukcí s sebou nese očekávaný pokles zájmu návštěvníků. Protože muzeum bylo po celý rok 2021 uzavřeno, byl kladen důraz na komentované prohlídky pietního území s průvodci, prohlídky Růžového sadu, Lidické galerie a Rodinného domku č. p. 116.

Dlouhodobým cílem, na který se nově zaměřujeme, je prezentace vyššího poslání Památníku Lidice, jeho příběhů a činnosti. Prezentace využívá zejména sociální sítě a webové rozhraní s důrazem na moderní technologie a 3D grafiku.

ZÁSTUPCI PAMÁTNÍKU LIDICE SE V ROCE 2021 ZÚČASTNILI NÁSLEDUJÍCÍCH PIETNÍCH VZPOMÍNEK NA OBĚTI DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY:

10. 6. 2021 – Pietní akt k 79. výročí vyhlazení obce Lidice u Gymnázia Kladno

Pietní vzpomínka k 79. výročí vyhlazení obce Lidice

Památník Lidice pod záštitou ministra kultury a ve spolupráci se zastupitelstvem obce Lidice uspořádaly v sobotu 12. června 2021 pietní akt k 79. výročí vyhlazení obce Lidice.

Na hromadný hrob zavražděných lidických mužů byly v dopoledních hodinách za zpřísněných bezpečnostních opatření a za tradiční asistence Posádkového velitelství Praha položeny květinové dary přeživších a obce Lidice, Kanceláře prezidenta republiky, předsedy Senátu PČR, předsedy a místopředsedů Poslanecké sněmovny PČR, předsedy vlády, ministra kultury a hejtmanky Středočeského kraje.

Modlitbu za oběti lidické tragédie pronesl P. ThDr. Gabriel Rijad Mulamuhíč, Ph.D., O.Cr., z unhošťské farnosti.

Po zaznění státní hymny poděkoval ředitel Památníku Lidice přítomným hostům a všichni se přesunuli k pomníku dětských obětí války, aby zde uctili památku zavražděných lidických dětí.

V odpoledním bloku individuálních účastí se k hromadnému hrobu přišlo poklonit několik desítek delegací, zejména z řad velvyslanců, ministerstev, občanských spolků, ale i široké veřejnosti.

Pietní akt v Praze Kobylisích, v Dykové ulici, v Thomayerově nemocnici a na strašnickém hřbitově

16. června 1942 bylo popraveno dvacet šest občanů obce Lidice na popravišti v Praze-Kobylisích. Padlé oběti si každý rok v tento den připomínají přeživší z Lidic.

Přeživší lidický pamětník Pavel Horešovský a zástupci Památníku Lidice uctili dne 16. června 2021 památku zavražděných lidických občanů.

Delegace každoročně zahajuje svou pietní pouť v areálu Thomayerovy nemocnice v Praze-Krči, kde bylo po dobu války internováno osm lidických dětí.

Poté se účastníci přemístili k ceremoniálu do pražské Dykovy ulice, kam nacisté převezli těhotné ženy z Lidic a nechali je zde porodit, avšak děti jim ihned po porodu odebrali a většinu zavraždili. Samotné rodičky následně transportovali do koncentračního tábora Ravensbrück.

Předposlední zastavení je tradičně u strašnického krematoria, kde jsou pochovány oběti zastřelené na kobylickém popravišti. Pietní akt je zakončen na Kobylické střelnici, místě, kde o svůj život přišlo 16. června 1942 dvacet šest lidických občanů.

Pietní vzpomínka k 79. výročí vyhlazení osady Ležáky

Dne 20. června 2021 proběhla pietní vzpomínka v Ležákách, kde jsme si připomněli a uctili památku 51 zavražděných obyvatel této osady.

Akt se konal pod záštitou ministra kultury, hejtmána Pardubického kraje, ve spolupráci se zastupitelstvem obce Miřetice a Československou obcí legionářskou. Letošní vzpomínka proběhla opět v komorním duchu. K pomníku Kniha obětí byly v dopoledních hodinách oficiálně položeny pouze věnce přeživších ležácké a lidické tragédie a nejvyšších státních představitelů.

V odpoledním bloku individuálních účastí se ke Knize obětí přišlo poklonit několik desítek delegací, zejména z řad velvyslanců, ministerstev, občanských spolků, ale i široké veřejnosti.

Pietní vzpomínka na oběti ležácké tragédie v Larischově vile a pietní vzpomínka u pomníku Jiřího Potůčka v Trnové

Zástupci Památníku Lidice a Ležáky se zúčastnili v pondělí 21. června 2021 pietních vzpomínek u Larischovy vily a v Pardubicích, Trnové.

Den po pietním aktu v Ležákách, v pondělí 21. června 2021, se u pardubické Larischovy vily (Zámečku) uskutečnila vzpomínka na 11 dětských obětí z této osady. Děti zde byly odebrány ležáckým ženám a odeslány do Chelmna, kde byly zavražděny v plynových autech. Po válce se podařilo nalézt pouze sestry Jarmilu a Marii Štulíkovy.

Ve stejný den tryzny u pardubického Zámečku proběhla i pietní vzpomínka v Lesoparku Jiřího Potůčka-Tolara v Pardubicích, Trnové, tedy v místě, kde byl 2. července 1942 zastřelen rukou českého četníka Jiří Potůček, radista parašutistického výsadku Silver A, který působil na Pardubicku. Tohoto pietního aktu se zúčastnil i významný host Antonín Burdych z Končin u Bohdašína, jehož rodiče byli součástí odbojové skupiny S21B a jež ve svém domě ukrývali radiotelegrafistu Jiřího Potůčka.

Pietní akt obětem Českého Malína

11. července 2021 se uskutečnil pietní akt k 78. výročí vypálení Českého Malína v Žatci.

Pietní akt organizuje Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pod záštitou starostky města Žatce Mgr. Zdeňky Hamousové.

Za Památník Lidice a obec Lidice se zúčastnily a památku obětí uctily Hana Kohoutová a Romana Vaváková.

Květinový dar společně s nimi položil před památník na žateckém hřbitově i bývalý ředitel Památníku Lidice JUDr. Milouš Červenc, který se aktivně podílí na organizaci pietního aktu.

Pietní akt v Hodoníně u Kunštátu obětem romského holocaustu

18. srpna 2021 se uskutečnila pietní vzpomínka na 78 let od vypravení hromadného transportu romských mužů, žen a dětí do koncentračního a vyhlazovacího tábora Auschwitz II-Birkenau.

Pietní shromáždění k uctění památky holocaustu Romů a Sintů organizuje Muzeum romské kultury. Vzpomínky na 78. výročí od vypravení hromadného transportu romských mužů, žen a dětí z tzv. cigánského tábora v Hodoníně u Kunštátu do koncentračního a vyhlazovacího tábora Auschwitz II-Birkenau se za Památník Lidice zúčastnily Ing. Jana Chourová Plachá, MBA, a Andrea Čiháková.

Položením květinového daru uctily památku obětí rasově motivované perzekuce a genocidy na místě, které je jedním ze symbolů holocaustu Romů a Sintů na území někdejšího Protektorátu Čechy a Morava.

Terezínská tryzna

Pod záštitou ministra kultury PhDr. Lubomíra Zaorálka se v neděli 5. září od 10 hodin na Národním hřbitově v Terezíně uskutečnila tradiční pietní akce Terezínská tryzna, které se za Památník Lidice zúčastnila zástupkyně ředitele Ing. Jana Chourová Plachá, MBA. Položením květinových darů uctila oběti nacistické perzekuce u příležitosti 76. výročí osvobození.

Pietní akt ke Dni válečných veteránů u obnoveného pomníku lidických občanů padlých v letech 1. světové války

Památník Lidice společně s Mateřským centrem Lidičky a obcí Lidice uspořádaly dne 10. listopadu 2021 pietní akt ke Dni válečných veteránů u obnoveného pomníku lidických občanů padlých během 1. světové války. U Pomníku obětím 1. světové války byl položen věnec a poté také byly zapáleny svíčky u hrobu lidických mužů i sousoší lidických dětí. Poté se účastníci pietního aktu přesunuli na nádvoří muzea, kde jej uvítal rozzářený věčný plamen.

ÚMRTÍ PŘEŽIVŠÍCH

Zemřela Marie Šupíková, nejstarší přeživší lidické dítě

V noci 22. března 2021 ve věku 88 let nečekaně navždy odešla paní Marie Šupíková, rozená Doležalová. Přeživší lidické dítě, žena, která celý svůj poválečný život zasvětila šíření odkazu Lidic a informování o zločinu, který byl na jejích obyvatelích v roce 1942 spáchán. Toto poselství předávala neúnavně jak u nás, tak i v zahraničí, především těm nejmladším. Její setkání a besedy s žáky i studenty byly nezapomenutelné a jsou nenahraditelné.

Poslední rozloučení s paní Šupíkovou se konalo 27. března 2021 v Kladně.

Zemřel Václav Zelenka, přeživší lidické dítě

V sobotu 13. listopadu v ranních hodinách nás navždy opustil pan Václav Zelenka, přeživší lidické dítě, dlouholetý starosta obce Lidice a skvělý muž, který pomáhal šířit odkaz lidické tragédie mezi dětmi i širokou veřejností.

PŘEHLED DOPROVODNÝCH KULTURNĚ-VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ PAMÁTNÍKU LIDICE V ROCE 2021:

Lidické zimní večery

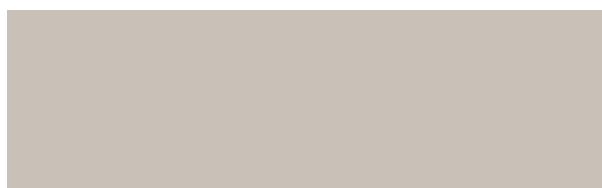
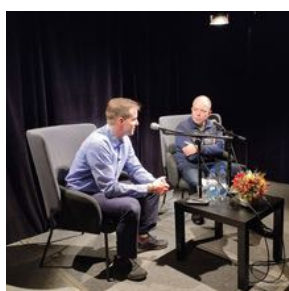
Lidické zimní večery jsou akcí, kde se divák setkává s různými osobnostmi nejen z oblastí kultury, sportu, politiky či vědy již od roku 2005. Jedná se o devadesátiminutový moderovaný pořad. V roce 2021 se konaly celkem tři večery.

Srpen 2021 Kinematograf Bratří Čadíků – tentokrát s filmy Havel, Mlsné medvědi příběhy, 3Bobule a Meksy

13. října 2021 Křeslo pro Jiřího Dvořáka a Jiřího Studničku

16. listopadu 2021 Křeslo pro Karla Řehku, ředitele Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost

3. prosince 2021 Adventní koncert violoncellisty Petra Špačka

V předvečer pietní vzpomínky dne 11. června 2021 rozezněl nádvoří muzea Památníku Lidice Děkovný koncert věnovaný všem obětem a přeživším lidické tragédie z června 1942. Pozvání do Lidic přijalo sedmdesátičlenné hudební těleso Ústřední hudby Armády České republiky se sólisty Lucií Silkenovou, Dashou a Janem Smigmatorem. Moderování večera se ujal Václav Žmolík.

Koncert byl určen nejen přítomným hostům, ale i divákům YouTube kanálu Památníku Lidice, kam byl živě streamován. Celková návštěvnost a sledovanost koncertu dosáhla hranice dvou tisíc diváků.

Součástí programu Děkovného koncertu pro Lidice bylo i čtení jmen zavražděných lidických dětí a „Světla z oken lidických domů“ neboli rozsvěcení svíček na místech původních lidických domů.

Světlo za Lidice, 14. ročník, 2021

Letošní přehlídka Světlo za Lidice se konala v online prostředí. Premiéra pořadu byla spuštěna dne 1. 6. 2021 prostřednictvím YouTube kanálu Památníku Lidice.

Cílem přehlídky bylo přispět k uctění památky občanů středočeské obce Lidice zavražděných německými nacisty v roce 1942 a k prohlubování vědomí nejmladší generace o těchto historických událostech.

Záštitu projektu udělili předseda Senátu PČR, ministr kultury, ministr školství, mládeže a tělovýchovy a jednotlivá krajská hejtmanství. Uměleckou záštitu převzala Monika Absolonová. Přehlídka se uskutečnila ve spolupráci s obcí Lidice.

Děkujeme všem sborům za účast ve ztížených podmínkách.

Záznam přehlídky můžete zhlédnout zde: <https://www.youtube.com/watch?v=7yuVkYX4cPs>

Štafeta Lidice–Ležáky k 79. výročí vyhlazení 19.–20. 6. 2021

Jsmes nsmírně rádi, že se štafeta Lidice–Ležáky nakonec uskutečnila. Díky náročné přípravě a skvělé organizaci se více než dvacet běžců z řad žáků, studentů i dospělých opět podílelo na připomenutí odkazu vypálených obcí napříč Českou republikou.

Účastníci se nejprve dopravili autobusem do Lidic, kde měli připraven zajímavý program. Absolvovali zde prohlídku pietního území s výkladem, položili květinový dar na hrob zavražděných lidických mužů, navštívili Lidickou galerii, kde zhlédli stálou sbírku moderního umění, a na závěr proběhla beseda s Mílou Městeckou, která představila svou knihu Evropa v agónii pochodů smrti.

Po lehké večeři v restauraci Lidická galerie vyrazili sportovci do Kladna, kde se konalo slavnostní zahájení štafety, kterému byla přítomna i hejtmanka Středočeského kraje Mgr. Petra Pecková.

Po startu z Kladna směřovaly kroky jednotlivých běžců do Lidic, Prahy, Běchovic, Újezdu nad Lesy, Úval, Českého Brodu, Kolína, Čáslavi, Žlebů, Ronova nad Doubravou, Třemošnice, Seče, Bojanova, Nasavrk, Miřetic, Včelákova a cílové rovinky, bývalé osady Ležáky. Na každém ze stanovišť byla na štafetový kolík zástupcem dané obce navázána slavnostní stuha a proveden zápis do pamětního listu.

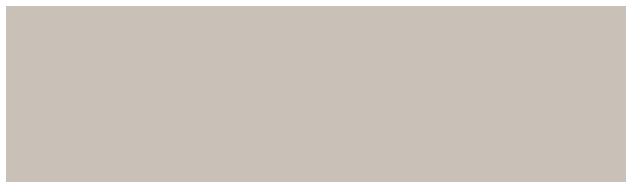
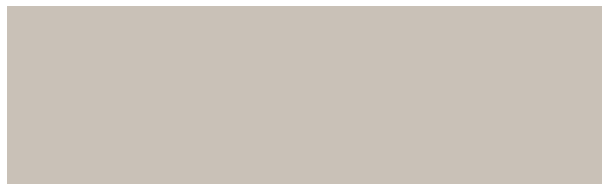
Doběh se podařil na čas, a tak mohli účastníci štafety za doprovodu mistryně světa Jarmily Kratochvílové položit květinový dar ke Knize obětí v rámci pietního aktu k 79. výročí vyhlazení osady Ležáky.

Premiéra Homérovy Iliady v Památníku Lidice | Lisa Peterson, Denis O'Hare

Moderní divadelní adaptace největšího eposu všech dob. Příběhu o válce, cti, hněvu a smíření.

Bylo nám ctí ve spolupráci s Divadlem Bez zábradlí připravit vůbec první uvedení nejnovějšího představení největšího eposu světové literatury, Homérovu Iliadu, které se uskutečnilo 7. srpna v místě, které bylo válkou poznamenáno jako žádné jiné – v Lidicích. Výtěžek společného projektu Divadla Bez zábradlí a Památníku Lidice byl věnován Vojenskému fondu solidarity, jehož posláním je pomáhat těm, kteří jsou válce nejbližší, vojákům a jejich rodinám.

Divadelní představení bylo bohužel kvůli nepříznivému počasí po třiceti minutách konání přerušeno.

VÝZNAMNÉ NÁVŠTĚVY PAMÁTNÍKU LIDICE

Rastislav Káčer, mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Slovenské republiky

Ve středu 30. června 2021 navštívila Památník Lidice Jeho Excelence pan Rastislav Káčer, mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Slovenské republiky v Praze.

Jeho Excelence pan Rastislav Káčer zavítal do Lidic poprvé od svého jmenování velvyslancem na podzim 2020. Po přivítání ředitelem Památníku Lidice, PhDr. Eduardem Stehlíkem, Ph.D., MBA, navštívili společně pietní území, kde pan velvyslanec položil květiny u hromadného hrobu lidických mužů.

Pan velvyslanec zde byl podrobněji seznámen s historií obce Lidice i událostmi, které vyústily 10. června 1942 v tragédii.

Následně se vzácná návštěva přesunula do Lidické galerie k prohlídce nové expozice 49. ročníku Mezinárodní dětské výtvarné výstavy na téma Robot a umělá inteligence.

Jeho Excelence pan Rastislav Káčer se velmi živě zajímal nejen o historii Lidic, ale i o novodobé události a současný stav.

Pavel Klucký, velvyslanec České republiky v Bruselu

V pondělí 2. srpna 2021 navštívila Památník Lidice významná delegace z Bruselu v čele s panem velvyslancem Pavlem Kluckým.

Velvyslanec České republiky v Belgii pan Pavel Klucký přijel na prohlídku Památníku Lidice v doprovodu Dagmar Strakové, předsedkyně a ředitelky České školy bez hranic v Bruselu, a paní Olgy Schmalzriedové, předsedkyně Českého krajanského spolku Beseda. Návštěvu zahájili v Růžovém sadu míru a přátelství, kde společně zasadili tři růžové keře odrůdy Mount Shasta bílého zbarvení. Navázali tím na tradici vzniknuvší již v padesátých letech dvacátého století, kdy český krajanský spolek finančně přispěl na poválečnou obnovu Lidic a později na pořízení růžových keřů do původního sadu založeného sirem Barnettem Strossem v roce 1955.

Návštěva prezidenta Zemského sněmu Porýní-Falce

Dne 30. září 2021 jsme přivítali v Památníku Lidice vzácnou návštěvu, prezidenta Zemského sněmu Porýní-Falce pana Hendrika Heringa, státní tajemnici Kancléřství Porýní-Falce paní Heike Raab a radního Středočeského kraje pana Václava Švendu.

Pan Hendrik Hering a paní Heike Raab se zastavili s doprovodem v Lidicích v rámci pracovní návštěvy. Po uvítání starostkou obce Veronikou Kellerovou a pracovníky Památníku Lidice si hosté vyslechli stručný výklad o historii a současnosti Lidic, poklonili se památce popravených lidických mužů a položili květiny u sousoší lidických dětí za doprovodu přeživších lidických dětí Libuše Součkové, Jiřího Pitína a Pavla Horešovského.

Na závěr návštěvy došlo na krátké přátelské setkání, kde byli zástupci obce a zejména přeživší lidické děti pozváni na oficiální návštěvu Porýní-Falce, který je spřáteleným regionem Středočeského kraje, a zapsali se do knihy hostů.

Josef Horák mladší, syn Josefa Horáka, československého nadporučíka letectva, příslušníka 311. československé bombardovací perutě RAF

Pan Josef Horák se svým rodinným příbuzným Michaelem Nešporem Bellis, který žije v Lidicích, započali návštěvu Památníku Lidice komentovanou prohlídkou s kurátorkou výtvarné sbírky MgA. Petrou Samberg Vargovou.

Dále navštívili v doprovodu kurátorek Mezinárodní dětskou výtvarnou výstavu, která byla věnována slovu Robot. 49. ročníku MDVV se zúčastnila i vnučka pana Horáka, Amy Horak, z Nového Zélandu, jejíž ROBOT byl součástí expozice a za něhož získala medaili Lidická růže.

Na závěr přijal pana Josefa Horáka ředitel Památníku Lidice, PhDr. Eduard Stehlík, Ph.D., MBA, ke krátkému přátelskému setkání.

Zástupkyně obce Drahelčice

Obec Drahelčice velkoryse poskytla dar pro Růžový sad míru a přátelství – 22 růží odrůdy Landora, které 29. října osobně vysadily Petra Ďuranová, starostka Drahelčic, Irena Moulisová, místostarostka, a Jitka Humlová, předchozí starostka obce.

Komentované prohlídky Památníku Lidice s ředitelem PhDr. Eduardem Stehlíkem, Ph.D., MBA

Po pozitivní zkušenosti a mimořádném zájmu z roku 2020 jsme opět organizovali komentované prohlídky s ředitelem Památníku Lidice a vojenským historikem PhDr. Eduardem Stehlíkem, Ph.D., MBA, které jsou koncipovány jako program složený z přednášky doplněné promítáním historických fotografií a uvedením posluchačů do širšího kontextu od atentátu na Reinharda Heydricha 27. května 1942 až po 10. června 1942, kdy byla obec Lidice po rozkazu K. H. Franka srovnána se zemí. 173 mužů bylo zastřeleno a ženy a většina dětí byly převezeny do koncentračních táborů. Následuje komentovaná prohlídka pietního území, místa, kde stávaly původní Lidice. Komentované prohlídky se uskutečnily ve dvou termínech, 14. července a 12. srpna 2021.

Komentovaná prohlídka pro příslušníky Armády České republiky

Příslušníci žateckého 41. mechanizovaného praporu „Generála Josefa Malého“, který je součástí 4. brigády rychlého nasazení Armády České republiky, zavítali do Lidic v říjnu 2021.

Návštěvu přivítal osobně ředitel Památníku, PhDr. Eduard Stehlík, Ph.D., MBA, který si pro vojáky žateckého útvaru připravil přednášku o historii Lidic a poté je provedl po pietním území, kde až do června 1942 stávaly staré Lidice, se zastaveními u hrobu lidických mužů, základů kostela sv. Martina a Pomníku dětských obětí války od sochařky Marie Uchytlové.

DOBROVOLNICKÁ ČINNOST

Od roku 2012 spolupracuje Památník Lidice s organizací ASF, která na dobu jednoho školního roku umísťuje jednoho dobrovolníka německého původu do Lidic na stáž. Dobrovolník provádí administrativní pomocné práce, práce spojené s produkcí a instalací výstav, provádí v cizích jazycích po pietním území Památníku nebo vypomáhá kurátorce Mezinárodní dětské výtvarné výstavy s přípravou výstavy a s překlady z angličtiny do němčiny. Za jeden měsíc objem dobrovolnické práce činí cca 140 hodin. V roce 2021 se v PL vystřídali dva dobrovolníci vyslaní organizací ASF Anton Trappe a Ben Halbritter.

SVATBY V RŮŽOVÉM SADU A NA ZAHRADĚ LIDICKÉ GALERIE

Svatební obřad v Růžovém sadu je krásná tradice, která nás provází už od 9. července 2005, kdy zde byl oddán první pár. Již šestnáct let jsou Růžový sad a zahrada Lidické galerie místem pro uzavření sňatků, které si zamilovalo mnoho novomanželů. Novomanželé mají možnost zasadit růžový keř do Záhonu novomanželů v Růžovém sadu. Každý pár také k této události obdrží pamětní list.

V roce 2021 bylo v Růžovém sadu a na zahradě Lidické galerie uzavřeno dvanáct nových manželství, celkem bylo od roku 2005 oddáno 422 párů.

PROPAGACE ČINNOSTI PAMÁTNÍKU LIDICE NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

V průběhu roku 2021 se podařilo výrazně zvýšit aktivitu Památníku Lidice na sociálních sítích, které jsou v současnosti jednou z nejefektivnějších forem komunikace s veřejností. Byla zvýšena četnost a pravidelnost aktuálních příspěvků reflektujících činnost PL. O efektivitě FB stránek Památníku Lidice svědčí i fakt, že příspěvky na stránce Památník Lidice měly dosah přes 200 tis. oslovení a přibýlo přes 900 nových uživatelů.

Na konci roku 2018 byl zřízen instagramový profil Památníku Lidice. Do konce roku 2021 získal tento profil jeden tisíc sledujících a jejich počet stále narůstá.

Památník Lidice spravuje celkem 5 aktivních webových stránek:

www.lidice-memorial.cz,

www.lezaky-memorial.cz,

www.mdvv.cz

www.lidice21.cz,

www.lidice-sbory.cz

PREZENTACE PAMÁTNÍKU LIDICE V RÁMCI DNE OTEVŘENÝCH DVEŘÍ MINISTERSTVA KULTURY

Památník Lidice se dne 28. září 2021 zúčastnil Dne otevřených dveří Ministerstva kultury České republiky v Nostickém paláci.

TAKZVANÁ „LIDICKÁ KAUZA“ OČIMA HISTORIKŮ

V úterý 2. června 1942, tedy v době stanného práva a krvavých represálií rozpoutaných německými okupanty po atentátu na Reinharda Heydricha, byla v Lidicích protektorátními četníky Evženem Ressellem a Františkem Cábou zadržena Štěpánka Mikešová, narozená 22. listopadu 1906 ve Ždánicích u Kyjova.

Veřejnost byla s osudem Štěpánky Mikešové výrazněji seznámena 10. června 2019. Česká televize tehdy při příležitosti 77. výročí vyhlazení Lidic odvysílala reportáž „V předvečer tragédie“, jejíž autoři vycházeli z informací obsažených v knize PhDr. Vojtěcha Kyncla, Ph.D., „Lidice – Zrození symbolu“, vydané již v roce 2015 nakladatelstvím Academia. Autor v ní na straně 437 uvádí, že občanka Lidic Alžběta Doležalová 2. června 1942 oznámila protektorátním četníkům ze stanice v Buštěhradu, že její podnájemnice Štěpánka Mikešová je židovského původu, což současně označil za „vrchol udavačství ve své nejodpornější podobě“. Česká televize tyto informace nekriticky převzala, aniž zohlednila skutečnost, že již krátce po vydání výše zmíněné publikace se v české historické obci objevily nesouhlasné reakce na tento autorův závěr. Proti němu se veřejně nejvýrazněji vymezil odborník na období heydrichiády Mgr. Vojtěch Šustek, Ph.D., mimo jiné spoluautor mimořádného 44dílného dokumentárního seriálu České televize „Heydrich – konečné řešení“ a autor rozsáhlé pětisvazkové edice historických dokumentů „Atentát na Reinharda Heydricha a druhé stanné právo na území tzv. protektorátu Čechy a Morava“, která vznikla na půdě Archivu hlavního města Prahy.

V reakci na odvysílanou reportáž se obec Lidice spolu s přeživšími obrátila jak na Českou televizi s prosbou o nápravu vzniklé situace, tak na Památník Lidice s žádostí, aby se přeživších v této věci zastal. Ti celou záležitost vnímali velice citlivě mimo jiné i proto, že z udavačství obviněná Alžběta Doležalová byla maminkou jednoho z tehdy dosud žijících lidických dětí – paní Marie Šupíkové. Ta přitom v rámci represálií okupantů ztratila nejen otce, zastřeleného 10. června 1942 v Lidicích, ale i bratra zavražděného 16. června 1942 v Praze-Kobylisích a konečně i z údajného udavačství obviněnou maminku, která zemřela v důsledku věznění v koncentračním táboře Ravensbrück 9. prosince 1946 v krčské nemocnici v Praze.

Tehdejší vedení Památníku Lidice konstatovalo, že závěrům PhDr. Vojtěcha Kyncla, Ph.D., plně důvěřuje, což následně způsobilo hluboký rozkol s vedením obce Lidice a většinou přeživších.

Spor eskaloval na podzim 2019, kdy přeživší lidické děti veřejně deklarovaly ukončení spolupráce s Památníkem Lidice, a v lednu 2020 vyvrcholil rezignací ředitelky Památníku Lidice Mgr. Martiny Lehmannové. Záhy poté zahájila část médií i politiků sérii útoků proti vedení obce Lidice, přeživším i proti těm, kdo se pokoušeli Lidice bránit s poukazem na to, že dochované historické dokumenty neumožňují dojít k tak kategorickému závěru, jaký prezentoval PhDr. Vojtěch Kyncl, Ph.D., ve své knize i v reportáži České televize.

Během několika málo dní se celá kauza dostala do silně emotivní a zpolitizované roviny, kdy už prakticky nikoho nezajímalo, co se v roce 1942 v Lidicích skutečně odehrálo, ani to, že se tato kauza hluboce dotýká dosud žijících lidí, kteří si prošli obrovským osobním utrpením. Hlavním tématem bylo už jen to, kdo na jaké straně, nyní již hodně hlubokého příkopu, stojí.

V této rozjitřené atmosféře se Památník Lidice rozhodl pokusit vrátit celou tehdy již nesmírně zpolitizovanou kauzu zpět na pole bádání historické obce. Bez předpojatostí a vnějších tlaků se k ní měli zodpovědně vyjádřit odborníci, kteří se danému historickému období našich dějin dlouhodobě věnují.

Za tímto účelem bylo osloveno 10 renomovaných českých a slovenských institucí s žádostí o odborné vyjádření k celému případu. Památník Lidice v této souvislosti vyjadřuje velkou lítost, že podobný krok nebyl učiněn již krátce po 10. červnu 2019, kdy celá kauza propukla a kdy pravděpodobně ještě existovala reálná šance celou věc udržet ve věcné a nevyhrocené rovině.

Pro Památník Lidice bylo klíčové nalézt odpověď na otázku, zda je možné Alžbětu Doležalovou z Lidic, žijící do 9. června 1942 v č. p. 93, označit s naprostou jistotou a bez jakýchkoliv pochybností za udavačku, tak jak to ve své knize učinil PhDr. Vojtěch Kyncl, Ph.D.

Ve stanoveném termínu dorazilo do Památníku Lidice celkem 13 posudků. Kromě nich Památník Lidice zveřejnil i posudek čtrnáctý, vypracovaný JUDr. Františkem Šístkem, který byl ředitelem Památníku Lidice zaslán individuálně již na konci února 2020, a to bez předchozího oslovení. Nicméně vzhledem k tomu, že byl vypracován bývalým sekretářem Komise pro stíhání nacistických válečných zločinců, považuje ho Památník Lidice za natolik relevantní, že se s ním rozhodl seznámit veřejnost.

Kromě něj byly Památníku Lidice dodány posudky následujících historiček a historiků: za Univerzitu Karlovu v Praze doc. PhDr. Jany Čechurové, Ph.D., a PhDr. Petra Koury, Ph.D.; za Univerzitu obrany v Brně Mgr. Tomáše Řepy, Ph.D., a Aleše Binara, Ph.D.; za Ústav pro studium totalitních režimů v Praze PhDr. Stanislava Kokošky, Ph.D., (působícího současně i na Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky) a Mgr. Jana Vajskebra; za Památník Terežín doc. PhDr. Vojtěcha Blodiga, CSc., a PhDr. Ivany Rapavé, Ph.D.; za Muzeum paměti XX. století PhDr. Jana Kalouse, Ph.D.;

za Historický ústav Slovenskej akadémie vied PhDr. Martiny Fiamové, Ph.D., a PhDr. Michala Schvarce, Ph.D., a za Múzeum Slovenského národného povstania v Banské Bystrici PhDr. Michala Uhrina, Ph.D., a Mgr. Juraje Lepíše, Ph.D.

Z posudků, které Památník Lidice obdržel, se se závěry PhDr. Vojtěcha Kyncla, Ph.D., ztotožnil pouze jediný. V tuto chvíli, pokud nebudou objeveny a předloženy nové, dosud neznámé historické dokumenty, proto nelze Alžbětu Doležalovou kategoricky vinit z podílu na udání její židovské podnájemnice Štěpánky Mikešové. Památník Lidice tímto považuje věc ze své strany za uzavřenou.

3D MODEL PIETNÍHO ÚZEMÍ V LIDICÍCH

Rozšířená realita je nástroj, který je schopen zobrazit jakýkoliv historický, již neexistující objekt v současné době a v reálném místě. V našem případě bude vytvořena interaktivní 3D mapa celého areálu pietního území. Ta nabídne návštěvníkům možnost projít si fyzicky prostor Památníku a u každého objektu zobrazit jeho původní historickou podobu – 3D model obce tak, jak vypadala před vyhlazením v roce 1942. Ke každému objektu pak budou doplněny všechny dostupné podklady – historická fakta, fotografie, příběhy obyvatel, komentáře historika, filmové záběry atd. Aplikace bude zpracována ve vybraných jazykových mutacích. V současné době jsou vyrobeny tyto 3D modely v textuře: kostel sv. Martina, fara, škola, řeznictví paní Houbové, hostinec u Šenfeldrů, trafika a Horákův statek.

Celý model bude představen u příležitosti Děkovného koncertu pro Lidice v červnu 2022.

Analogicky vzniká i 3D model Ležáků, který bude rovněž představen v červnu 2022 u příležitosti pietního aktu k 80. výročí vyhlazení osady.

VZDĚLÁVÁNÍ A EDUKACE

VZDĚLÁVÁNÍ A EDUKACE

I v roce 2021 byla činnost vzdělávacího oddělení ovlivněna opatřeními, která byla přijata v souvislosti s epidemiologickou situací. V období od začátku roku až do května byl Památník Lidice z nařízení vlády pro veřejnost uzavřen a nebylo možné prezenční vzdělávací programy realizovat. Vzdělávací oddělení proto nabízelo nově vzniklé formy vzdělávacích programů, kterými byly online kurzy a webináře.

O svých aktivitách vzdělávací oddělení nově informuje na facebookové stránce Prolidice, na které jsou prezentovány veškeré vzdělávací, volnočasové, kulturní a společenské aktivity, jež pořádají Památník v Lidicích a Památník v Ležákách.

Zcela nově byly vytvořeny programy Lidice – procházka starou vesnicí, Robot a umělá inteligence a Koukám, vidím, přemýšlím, rozumím.

NABÍZENÉ PREZENČNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY:

Ze života umělce

Interaktivní program pro mateřské školy a první stupeň základních škol seznamuje děti s vystavenými díly, prostorem galerie a jeho pravidly. Umožňuje dětem nahlédnout do zákulisí uměleckých profesí a zakusit na vlastní kůži, jaké je to být malířem či sochařem. Děti si odnášejí vlastnoručně vyrobenou upomínku na vzdělávací program a návštěvu galerie.

Fantom galerie

Interaktivní program pro mateřské školy a první stupeň základních škol založený na fiktivním příběhu o zakletém malíři proměňuje děti v detektivy a umělce zároveň. Jen s jejich pomocí je možné zakletého malíře osvobodit. Nadto se děti seznámí s vystavenými díly, prostorem galerie a jejími pravidly. Děti si odnášejí pocit skutečných umělců, jejichž dílo je vystaveno v galerii, a vlastnoručně vyrobenou upomínku.

Příběh obce Lidice

Žáci druhého stupně základních škol a žáci středních škol se na základě zrevidovaných digitalizovaných materiálů historické sbírky naučí využívat dobové materiály k interpretaci historického období. Navazující skupinové aktivity pak umožňují žákům objevovat doplňující informace a zasadit historické události do kontextu.

Tento program je rovněž nabízen v německém a anglickém jazyce, a mohou ho tedy absolvovat i zahraniční zájemci.

Program Příběh obce Lidice také nahrazuje původní program Lidice – kronika jedné vesnice, který byl z nabídky prezenčních programů odebrán.

Den, kdy se mi změnil život

Žáci druhého stupně základních škol a žáci středních škol si během projektu prohloubí své dějinné vědomosti, vytvoří si hlubší vztah a postoj k tématu. Formou dramatické výchovy a vstupu do role se žáci seznámí například s osudem lidické dívky a židovského chlapce a hlouběji pochopí příčiny a důsledky druhé světové války, které měly vliv na život rozličných národností i sociálních pozic.

Stavíme nové Lidice

Revidovaný program pro žáky druhého stupně základních škol a pro žáky středních škol je situován do dobových prostor lidického domku č. p. 116. Poznávací i hravou formou seznamuje žáky s osudem Lidic.

Při stavbě prototypu nových lidických domků si žáci přiblíží životní příběhy čtyř lidických obyvatel. Autentické prostředí domku přímo vybízí k pátrání po dobových předmětech.

Výchova a vzdělávání v Protektorátu Čechy a Morava v odkazu J. A. Komenského

Prostřednictvím prezentace obsahující dobové fotografie, kvízy a hádanky jsou žáci druhého stupně základních škol a žáci středních škol aktivní formou obohaceni o znalosti z období Protektorátu Čechy a Morava. Získávají povědomí o představitelích této doby. V rámci tematických celků si tak mohou lépe představit, jak vypadal běžný život v protektorátu, jaká omezení, zákazy, příkazy a hrozby přinášel nacistický totalitní režim obyvatelům včetně Židů. Poznají, jak se žilo školákům, jak vypadaly školní učebny a pomůcky, zjistí, jaké pomůcky nebo knihy byly zakázány a proč. Dozvědí se, jak dospělí, děti a mládež trávili volný čas a jak ho naopak již trávit nemohli. Několik dobových her, jakými byly například drápky, točení káči, cvrnkání kuliček, skládání vlaštovek nebo přebírání provázků, si mohou sami následně vyzkoušet v rámci skupinových aktivit. Velká část vzdělávacího programu je věnována osudům lidických a ležáckých dětí, které byly vybrány na převýchovu. Studijní materiál je dětem poskytován formou orální historie – doslovným přepisem výpovědí lidických a ležáckých dětí.

Nově byly v prezenční formě vytvořeny programy vztahující se k výstavám v Lidické galerii. Jsou jimi programy Robot a umělá inteligence, doprovodný program k Mezinárodní dětské výtvarné výstavě Lidice a program Koukám, vidím, přemýšlím, rozumím vztahující se k lidické sbírce výtvarného umění. Dalším novým programem je program Lidice – procházka starou vesnicí, který je doprovodným programem k nově vzniklému dětskému ilustrovanému průvodci.

Robot a umělá inteligence

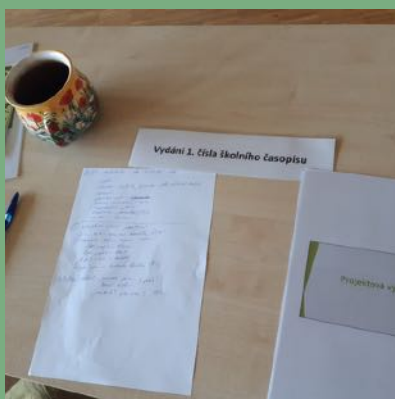
Žáci se interaktivním způsobem seznámí s aktuálním ročníkem Mezinárodní dětské výtvarné výstavy na téma ROBOT a umělá inteligence. Při hledání vybraných děl se děti seznámí nejen s prostorem galerie, s díly samotnými a jejich autory, ale poznají také různé výtvarné techniky. Součástí programu je tematická výstava Do hlubin robotovy duše, při které se žáci prostřednictvím pracovních listů seznámí s Čapkovým dramatem R.U.R. Závěrem budou mít možnost vyrobit si vlastního robota a vystavit ho v Lidické galerii. Program podporuje paměť a rozvíjí kreativitu a fantazii.

Koukám, vidím, přemýšlím, rozumím

Žáci a studenti se seznámí s fungováním galerie a základy sbírkové činnosti, zjistí, jakými způsoby mohou vnímat současné výtvarné umění, aby se v galerii cítili dobře a dokázali navázat osobní kontakt s vystavenými díly. Objeví svůj vlastní umělecký vkus, který mohou dále rozvíjet při návštěvách muzeí a galerií nebo při vlastní výtvarné tvorbě.

Programem provádí žáky a studenty kurátorka sbírky a výtvarná umělkyně Petra Samberg Vargová, která se při společné prohlídce se žáky zaměřuje jak na samotný fenomén galerie výtvarného umění, tak na umělecká díla v expozici a výstavní koncepci naší sbírky. Společně s žáky hledá, mimo jiné, odpovědi na otázky: Jak sbírka v Lidicích vznikla? Kde se vzala ve sbírce díla nejznámějších českých a zahraničních umělců? Jak je možné, že jsme za tato díla nikdy nemuseli platit, a přesto nám patří? Jak vnímat současné umění, když o něm vím jen velmi málo, nebo vůbec nic? Jaký je můj umělecký vkus?

Prohlídka je vedena interaktivní formou, žáci a studenti nejenom naslouchají, ale také sdílejí své názory, pocity a zkušenosti s výtvarným uměním.

Lidice – procházka starou vesnicí

Interaktivní vzdělávací program, který žáky prostřednictvím ilustrovaného průvodce seznamuje s podobou a historií starých Lidic přímo na místě dnešního pietního území.

Program předkládá žákům výzvu k nalezení původních stavení, která se nacházela ve starých Lidicích. Děti se zároveň dozví, kdo ve staveních žil, čím se živil, a získají indicie k rozluštění křížovky.

Program hravou formou podporuje orientaci v prostoru, představivost i týmovou spolupráci.

Vybrané vzdělávací programy byly přepracovány do online podoby a jsou nyní nabízeny ve formě online kurzů a webinářů. Webináře jsou organizovány a vedeny lektorkami, nejčastěji probíhají prostřednictvím aplikace MS Teams, kterou je zvyklá používat většina škol. Online vzdělávací kurz je e-learningovou platformou umožňující individuální studium. Veškeré online kurzy jsou nabízeny v české, německé a anglické verzi. V těchto jazykových variantách je také nabízen webinář Příběh obce Lidice.

ONLINE KURZY A WEBINÁŘE:

Příběh obce Lidice

Prezentace webináře je stejně jako u online kurzu postavena na dobových fotografiích, které jsou součástí historické sbírky Památníku Lidice a které jsou chronologicky zařazeny do tří tematických bloků. V případě webináře se s pomocí doplňujícího výkladu lektorek žáci dozvědí, jak to vypadalo ve starých Lidicích, jací lidé tam žili, jaké měli zájmy nebo čím se živili. Budou seznámeni s tím, jaký hrůzný osud Lidice postihl, jaké byly okolnosti této tragédie, ale také se dozví, jak vznikaly Lidice nové. U online kurzu jsou jednotlivé tematické bloky prokládány kvízy. Webinář je též prokládán tematickými kvízy a uzavřen skupinovou diskusí.

Protektorát Čechy a Morava

Ve webináři lektorky seznamují žáky s historickými souvislostmi vzniku Protektorátu Čechy a Morava a s jeho předními politickými představiteli. Hry a kvízy, kterými je prezentace prokládána, podporují interakci žáků s lektorkami. Důraz je kladen na běžný život v protektorátu ovlivněný restrikcemi, vyhláškami a strachem. Žáci se například dozvědí, jak vypadala auta na dřevoplyn, potravinové lístky nebo proč se protektorátní době říkalo doba temna. Doplňující závěrečná aktivita jim hravou formou přiblíží další pojmy, které se k této době vztahují, jako např. Wehrmacht, Lebensborn, antisemitismus nebo Hitlerjugend. U varianty online kurzu mohou účastníci ověřit nabyté znalosti uprostřed a na konci kurzu.

Protektorátní školství a převýchova

Lektorky seznamují při webináři žáky hravou formou s tématem protektorátního školství a převýchovy. Žáci se dozvídají, k jakým změnám docházelo ve třídách, co představovaly uhelné prázdniny, hádají, k čemu se používaly zobrazené školní potřeby, nebo argumentují, proč nebylo možné některé pomůcky používat. Žáci zjistí, jak swing ovlivnil životní styl mládeže i kdo to byly trampové. Získané poznatky mohou ověřit v doprovodném kvízu. Závěrečná část webináře je věnována převýchově. Žáci jsou seznámeni s osudem lidických dětí, které měly to štěstí, že byly dány na převýchovu, a to prostřednictvím jejich medailonků a autentických výpovědí, které jsou vzácnou součástí filmového fondu Památníku Lidice. U varianty online kurzu lze nabyté poznatky ověřit v přiložených testech uprostřed a na závěr kurzu.

Nově byl také vytvořen webinář a online kurz zpracovávající tematiku ležácké tragédie.

Příběh osady Ležáky

Lektorky provedou žáky prostřednictvím vizualizované prezentace, která je chronologicky rozdělena do tří celků, historií a osudem osady Ležáky.

Stejně jako u online kurzu se žáci dozvídají, kdo osadu obýval, čím se obyvatelé živili nebo kam chodily ležácké děti do školy. V druhé části se dozvídají o odbojových aktivitách v Ležákách, skupině Silver A i vysílačce Libuši, jejichž působnost v Ležákách vedla k zavraždění nejen ležáckých obyvatel, ale mnoha dalších, kteří byli do odboje zapojeni, a také k vypálení osady. Třetí část přibližuje poválečný vývoj Ležáků.

Účastníci kurzu mají možnost si nejen ověřit nabyté poznatky v doprovodných kvízech, ale také si poslechnout, jak na celou událost vzpomínají jediné dvě přeživší dívky. Doplňující závěrečná aktivita umožňuje aktivní formou nahlédnout do činností dalších odbojových skupin, které na území protektorátu působily. V online kurzu je každá z etap zakončena kvízem, kterým mohou ověřit získané poznatky.

AKREDITOVANÉ SEMINÁŘE PRO PEDAGOGY

Připravovány nebyly pouze programy pro děti a mládež, ale také semináře pro pedagogy. Všechny semináře pro pedagogy mají platnou akreditaci MŠMT. V listopadu měl být realizován seminář Rozhodování továrníka Pály, kvůli epidemické situaci však byl zrušen.

Rozhodování továrníka Pály

Jednodenní seminář vedený externí lektorkou Mgr. MgA. Ivou Vachkovou, Ph.D., má formu praktické dílny. Zaměřuje se na možnosti využití prvků dramatické výchovy v historicky orientovaných vzdělávacích předmětech, na práci s příběhem a jeho využití a také na vtažení účastníků do tématu na základě předložené faksimile. Učitelé dějepisu se seznámí s potenciálem využití metody a technik dramatické výchovy a spřízněných aktivizačních metod na konkrétní ukázce života a podloženého příběhu slánského továrníka Jaroslava Jana Pály. Důraz semináře je kladen na simulaci klíčových rozhodovacích okamžiků v lidském životě s přihlédnutím k morálním hlediskům.

Malba ve výtvarné výchově pro žáky a studenty 10–18 let

Dvoudenní seminář externí lektorky Mgr. Václavy Zamazalové má formu praktické dílny, prožitkového učení, které využívá experimenty a hry s barvou. Pedagog prostřednictvím řetězení malířských úkolů rozvíjí kreativitu žáků. Metody používající náhodu a její cílené ovlivňování vedou žáky k odvážnému výtvarnému projevu a experimentování s barvou a malířskými prostředky.

Inovativní metody ve výuce dějepisu a společenských věd

Jednodenní seminář Mgr. Martiny Kantové má podobu tzv. workshopu, který kombinuje přednášky vztahující se k metodice a praktické dílny, ve kterých si učitelé jednotlivé metody výuky sami vyzkoušejí. Využívána je jak individuální, tak skupinová výuka a diskuse. Učitelé by po jeho absolvování měli být schopni rozlišit výukové metody vycházející z konstruktivistického pojetí, znát jejich průběh a efektivní dopad na získávání a osvojování poznatků u žáků. Měli by umět zanalyzovat, která z metod bude vyhovující pro výuku daného tématu z několika hledisek (časového, prostorového, obsahového apod.), a konkrétní metodu aplikovat ve svých hodinách. Seminář je součástí vzdělávacích programů, které jsou vytvářeny vzdělávacím oddělením Památníku Lidice.

Vzdělávací oddělení se dále podílelo na vzdělávání pedagogů v rámci projektu Samet na školách organizovaného Post Bellum a spolkem Díky, že můžem. Praktický workshop měl učitele zapojené do projektu seznámit s projektovou výukou. Další vzdělávací workshop zaměřený na implementaci projektové výuky do vzdělávacích programů zrealizovalo vzdělávací oddělení PL také pro lektory NSEV (Naučné centrum ekologické výchovy) Čabárna.

Památníkem Lidice byl vydán dětský průvodce Lidice – procházka starou vesnicí. Barevné ilustrované leporelo, zachycující staré Lidice v letním a zimním období, přibližuje návštěvníkům život v původní obci. V kombinaci s výše zmiňovaným doprovodným programem předkládá návštěvníkům ještě komplexnější obraz staré vsi.

I přes přetrvávající nepříznivou epidemickou situaci se 16. ročníku soutěže zúčastnilo 1458 soutěžících a 88 škol z České republiky, Slovenska a Polska.

Slavnostní vyhlášení vítězů 16. ročníku proběhlo dne 8. 9. 2021 v zahradě Lidické galerie. Součástí slavnostního ceremoniálu bylo čtení vybraných literárních prací a doprovodný program. Vítězové obdrželi věcné ceny, které do soutěže věnovali sponzoři, mezi nimi i skleněné ceny vyrobené ve sklárně Pačinek Glass v Kunraticích u Cvikova.

Z porotou nejlépe ohodnocených prací byl vydán sborník literárních prací.

DEN POEZIE

Památník Lidice se ve spolupráci se základní školou ve Hřebči podílel na Dnu poezie, tentokrát s podtitulem Božská komedie. Ve dnech 8.–21. 11. 2021 bylo možné si na stromech v centru Lidic přečíst verše dětí, které se do projektu zapojily.

NÁVŠTĚVNOST EDUKAČNÍCH PROGRAMŮ V ROCE 2021

	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	lisopad	prosinec
Den, kdy se mi změnil život	0	0	0	0	0	25	0	16	128	0	83	15
Stavíme nové Lidice	0	0	0	0	0	23	0	0	0	0	30	0
Koukám, vidím, přemýšlím, rozumím	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výchova a vzdělávání v Protektorátu Čechy a Morava v odkazu J.A.Komenského	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Program proběhl pro účastníků	0	0	0	0	0	300	60	16	128	120	184	79
Webináře celkem	0	38	372	143	82	65	0	0	0	0	0	0
Příběh obce Lidice	0	38	334	69	0	14	0	0	0	0	0	0
Příběh osady Ležáky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Protektorát Čechy a Morava	0	0	0	74	82	51	0	0	0	0	0	0
Protektorátní školství a převýchova	0	0	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0
On-line kurzy celkem	0	0	514	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Příběh obce Lidice	0	0	152	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Příběh osady Ležáky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Protektorát Čechy a Morava	0	0	242	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Protektorátní školství a převýchova	0	0	120	0	0	0	0	0	0	0	0	0

KULTURNÍ A VOLNOČASOVÉ AKCE

Vzdělávací oddělení Památníku Lidice se kromě vzdělávacích aktivit dále podílelo na organizaci kulturních a volnočasových akcí.

Svatomartinský průvod ke Dni válečných veteránů

Ve spolupráci s mateřským centrem Lidičky a obcí Lidice vznikl 1. ročník Svatomartinského lampiónového průvodu ke Dni válečných veteránů. Samotnému lampiónovému průvodu předcházely tvořivé tematické dílny v Lidické galerii. Během průvodu byl položen věnec u Pomníku obětem 1. světové války a byly zapáleny svíčky u hrobu lidických mužů a sousoší lidických dětí. Na konci průvodu mohli účastníci využít společné občerstvení před obecním úřadem.

Den architektury

Dne 2. 10. 2021 se PL připojil k projektu Den architektury pořádaný organizacemi KRUH a Film a architektura, který probíhal od 1. 10. do 7. 10. 2021. Návštěvníci mohli absolvovat tři připravené programy, Od umění, přes zahradu do rodinného domu, Pamatuj a oslavuj a Stavíme nové Lidice pro děti.

Představení Píseček

Dne 10. 9. 2021 uspořádal PL na zahradě Lidické galerie představení Píseček Divadla V.A.D.

Kinematograf bratří Čadíků

Ve spolupráci s Kinematografem bratří Čadíků proběhlo v zahradě Lidické galerie Filmové léto. Návštěvníci mohli ve dnech 25. 8. až 28. 8. zhlédnout každý den vybraný film.

Program pro nemocné děti ze spolku Avalone

Na den 15. 8. 2021 připravilo VO ve spolupráci s Policií ČR a vojáky z Velitelství teritoria v Táboře program pro těžce nemocné děti ze spolku Avalone, nestátní neziskové organizace, která sdružuje popálené děti a děti s poruchou krvevotvorby. Úsměv na tváři dětem vykouzly zejména ukázky práce policejních psů a koní.

Představení Iliada

Dne 7. 8. 2021 se ve spolupráci Památníku Lidice a Divadla Bez zábradlí uskutečnila na nádvoří u muzea Památníku Lidice premiéra moderní dramatické adaptace Homérova eposu Iliada.

Letní příměstský tábor

Od 9. 8. do 13. 8. 2021 probíhal v Lidické galerii letní příměstský tábor s názvem Retrohraní s přírodou vedený lektorkami VO. Děti se vrátily do doby svých babiček a dědečků, vyráběly si hračky z přírodnin, zkusily si různé zapomenuté hry, sportovaly i poznávaly přírodu.

Cyklus filmových čtvrtků

Vzdělávací oddělení připravilo pro příznivce Lidic a Ležáků cyklus filmových čtvrtků. Od 1. 4. do 24. 6. 2021 mohli každý čtvrtek diváci zhlédnout na YouTube kanálu PL film z fondu Památníku, který připomínal tragické osudy lidických a ležáckých obyvatel.

V srpnu jsme připravili pro klienty ze zařízení Domov a centrum aktivity, o. p. s., Integrované centrum Horní Poustevna a Denní centrum Barevný svět, o. p. s., komentovanou prohlídku pietního území s ředitelem památníku PhDr. Eduardem Stehlíkem, Ph.D., MBA, a fotografický workshop s dlouholetou mentorkou klientů těchto zařízení Jarmilou Štukovou.

Byl obnoven dramatický kroužek, který má dlouholetou tradici. Dramatické dílny s názvem Dramatický kroužek při Památníku Lidice vede zkušená lektorka Ilona Novotná, zakladatelka divadelního souboru Divadýlko z PYTLÍČKU. Kroužek je určen pro děti ve věku od 9 do 15 let.

ÚČAST VZDĚLÁVACÍHO ODDĚLENÍ PAMÁTNÍKU LIDICE NA KONFERENCÍCH A SEMINÁŘÍCH

Ve dnech 1. – 2. 11. 2021 se zaměstnanci vzdělávacího oddělení účastnili konference Aktuální trendy v muzejní edukaci a prezentaci V., která se konala v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích. Dále se vedoucí VO, Mgr. Kamila Varaďová, prezenčně účastnila semináře pro příspěvkové instituce Ministerstva kultury o možnostech evropského programu Erasmus+ vzdělávání dospělých, konaného dne 2. 9. 2021, a dvoudenní letní školy Ústavu pro studium totalitních režimů, která proběhla ve dnech 26. – 27. 8. 2021 a nesla název "K čemu jsou nám dějiny?".

Dne 14. 4. 2021 absolvovali zaměstnanci VO online workshop Muzea Říčany na téma Principy tvořivé hry. V online formě se zaměstnanci účastnili také webináře Praktický balíček do hodin dějepisu, pořádaného 25. 11. 2021 spolkem Životní vzdělávání. Ve dnech 2. – 3. 12. 2021 absolvovali webinář Výuka o holocaustu, pořádaný ve spolupráci Památníku Terezín, Židovského muzea a organizace Open Eye.

Mládež utváří budoucnost

I v roce 2021 byly zaměstnanci VO aktivními členy pracovní skupiny Mládež utváří budoucnost Koordinačního centra česko-německých výměn mládeže Tandem a účastnili se několika setkání pracovní skupiny.

Příprava ležáckého ilustrovaného průvodce

Pro aktivní zapojení dětí při prohlídce pietního území v Ležákách je připravován dětský průvodce s doprovodnými aktivitami, který bude představen v příštím roce 2022. Ilustrovaný průvodce (nejen) pro děti umožní seznámení návštěvníků s obyvateli osady Ležáky a přiblíží dětem působení odbojové skupiny Čenda a paravýsadku Silver A na Pardubicku.

Sbírka ke Dni válečných veteránů

Památník Lidice byl místem, které se zapojilo do sbírky ke Dni válečných veteránů pro Vojenský fond solidarity. Kasička byla v Památníku Lidice umístěna od 25. 10. 2021 do 19. 11. 2021.

Obrázky dětí pro české vojáky

Památník Lidice byl také sběrným místem pro obrázky dětí pro české vojáky v zahraničních misích. Děti nám během listopadu a prosince přinesly a zaslaly spoustu krásných obrázků, které byly průběžně doručovány českým vojákům tou dobou sloužícím v různých zahraničních misích.

Newsletter

Od listopadu 2021 Památník Lidice vydává měsíční newsletter, ve kterém informuje o aktuálních událostech, výstavách, edukačních aktivitách v Památníku Lidice.

Zrušené akce

Níže uvedené akce byly připravovány, avšak nebylo je možné s ohledem na epidemickou situaci realizovat.

Divadelní představení Jiřinčina vánočka, Divadýlko z PYTLÍČKU – 28. 11. 2021

Seminář pro pedagogy Rozhodování továrníka Pály – 14. 6. 2021, 22. 11. 2021

Studentská konference Národní kronika – zrušeno z důvodu nepřipravenosti škol z důvodu epidemie

Filmový workshop pro veřejnost – 11. 12. 2021

Semináře pro žáky a pro veřejnost v Environmentálním centru Cerhenice – 25. 11. 2021

SBÍRKOVÉ ODDĚLENÍ

SBÍRKA VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Lidická sbírka výtvarného umění, jejíž vznik inicioval sir Barnett Stross, když při vzpomínce 25. výročí lidické tragédie připravil výzvu, kterou oslovil umělce z celého světa, aby dary svých děl položili základ k Lidické sbírce, čítá v současné době více než 500 výtvarných děl vysoké umělecké kvality. Sir Barnett myslel však i na uložení a vystavování darovaných děl a jeho cílem byl také vznik galerie, která by se stala místem symbolizujícím solidaritu umělců s lidickou tragédií. Je světovým unikátem, že takto rozsáhlá sbírka sestává pouze z děl darovaných. Památník Lidice si všech darů velmi váží, o sbírku pečuje a dále ji rozšiřuje, výtvarná díla také zapůjčuje na výstavy mimo Lidickou galerii, a to jak u nás, tak v zahraničí.

V současné době má Lidická sbírka výtvarného umění k dispozici moderní depozitář pro uložení výtvarných děl s kontrolovanou teplotou a kvalitním zabezpečením, prostornou klimatizovanou galerii, kde je celoročně zpřístupněna stálá expozice Remember Lidice a výstavní prostor v 1. patře, určený pro krátkodobé výstavy, výtvarná díla mohou návštěvníci nalézt také v zahradě Lidické galerie.

O sbírku pečuje odborný kurátor, který spolupracuje s rozsáhlým týmem externistů, mezi něž patří restaurátoři, grafici, architekti, specialisté audiovizu a další.

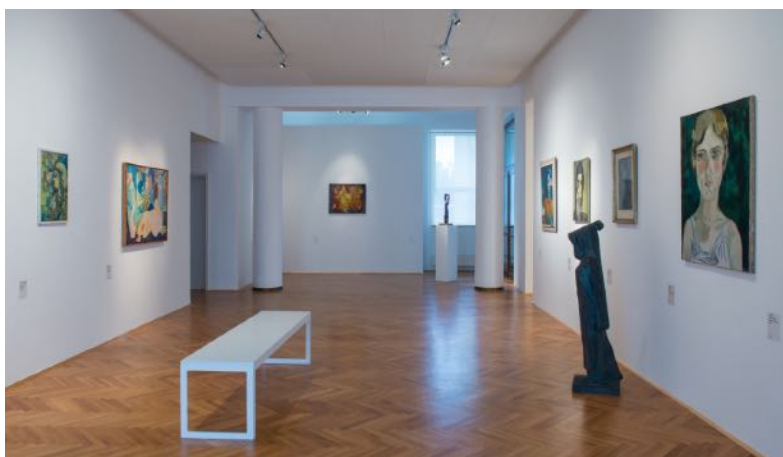
NOVÁ PODOBA STÁLÉ EXPOZICE REMEMBER LIDICE

V období od ledna do května byla stálá expozice uzavřena veřejnosti z důvodu vládních protipandemických opatření. Tuto dobu využila kurátorka sbírky k rozsáhlé obměně děl v souladu s konceptem tzv. rotující expozice.

V bočním sále připravila výstavu věnovanou tématu Žena. Jedná se o téma bytostné, kterým se umělci Lidické sbírky ve svých dílech velmi často zabývají. Žena – její osud, pocity a postavení ve společnosti – jsou symbolem poválečných nových Lidic, kde po nacistickém masakru v roce 1942 nezbyli žádní dospělí muži. Soubor vystavených děl přibližuje návštěvníkům jak díla doposud nevystavená, pocházející z mimoevropské provenience, tak práce českých a evropských autorů.

V hlavním sále Lidické galerie došlo k obměně celkového uspořádání výstavního prostoru s důrazem na díla českých a německých autorů zastoupených ve sbírce.

Do předsálí byla umístěna kopie portrétu zakladatele Lidické sbírky výtvarného umění sira Barnetta Strosse od autora Ruskina Speara (LO 108)

KRÁTKODOBÉ VÝSTAVY

Vzhledem k pandemickým opatřením na počátku roku se neuskutečnila krátkodobá výstava v Lidické galerii. Ve výstavním prostoru byla ponechána instalace oceněných prací Mezinárodní dětské výtvarné soutěže.

V prosinci byla zahájena výstava Hrdinové – Příběhy odvahy a zrady v obrazech akademické malířky Zdenky Landové v Sále Jana Kašpara v Pardubicích. Výstava se setkala s nadšeným ohlasem jak odborné, tak laické veřejnosti.

DARY A AKVIZICE

Památník Lidice obdržel darem umělecké dílo německého autora Gerharda Hofmanna Weinstraßen-Panorama, lept, 2002. Dar poskytli zástupci spolkové země Porýní-Falc. Dílo nebylo poradním sborem kurátora doporučeno k přijetí do Lidické sbírky výtvarného umění a bylo ponecháno v majetkovém fondu Památníku Lidice.

INVENTARIZACE FONDU LIDICKÉ SBÍRKY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Z důvodu nástupu nové kurátorky ke konci roku 2020 bylo přistoupeno k celkové inventarizaci sbírkového fondu. Inventarizace proběhla v červenci a srpnu 2021, bylo dohledáno 100 % uměleckých děl. Byla vybrána díla vhodná k restaurátorskému ošetření a nalezena dvě díla, která nebyla řádně zařazena ve sbírkové evidenci: dílo výtvarného umělce Zdeňka Hůly: Podivná krajina – něco tam je, 1973, plátno, kombinovaná technika, 60 x 65 cm a dílo paní Barbary Lebenshart Tomanové: Lidická matka (Lidice 1942–2014), 2014, plátno, akryl, 50 x 70 cm.

Tato díla byla zařazena do sbírky pod inventárním číslem LO 545, resp. LO 546.

PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

Komentované prohlídky stálé expozice

Od července nově probíhají komentované prohlídky stálé expozice Remember Lidice s kurátorkou MgA. Petrou Samberg Vargovou. Prohlídky se konají vždy první středu v měsíci.

Edukační program ve stálé expozici

Ve spolupráci se vzdělávacím oddělením Památníku Lidice vznikl edukační program Koukám, vidím, přemýšlím, rozumím, který je určen pro žáky II. stupně základních škol a studenty středních škol. Program probíhá ve stálé expozici pod vedením kurátorky sbírky výtvarného umění.

Den architektury

V říjnu se uskutečnil Den architektury, do kterého se sbírkové oddělení zapojilo netradičně pojatou prohlídkou budovy a okolí Lidické galerie, stálé expozice Remember Lidice s procházkou po přilehlé zahradě a návštěvou autentického lidického domku č. p. 116. Výklad byl zaměřen na architektonické řešení nových Lidic.

Společně s kurátorkou MgA. Petrou Samberg Vargovou provázely také průvodkyně Jana Hanzlíková a Ilona Svobodová.

RESTAUROVÁNÍ SBÍRKOVÉHO FONDU

V uplynulém roce proběhlo restaurování velkoformátové malby Karla Součka: Nádraží, olej na plátně (LO 284). Vzhledem k rozměrům díla probíhaly práce v prostorách depozitáře Lidické galerie. Restaurátorské práce provedla restaurátorka Theodora Popová.

V průběhu instalace nové podoby stálé expozice Remember Lidice, bylo zjištěno poškození fotografické série Oběd autorů Anny a Bernharda Blumových (LF 352). Fotografie byly poškozeny vlivem ultrafialového záření v minulosti. Byla zajištěna nová série fotografií, původní je trvale uložena v depozitáři sbírky.

ZÁPŮJČKY DĚL ZE SBÍRKOVÉHO FONDU

V září 2021 proběhla na žádost Galerie výtvarného umění v Chebu zápůjčka díla Miloslava Hejného Sloup (LP 256). Dílo bylo vystaveno do ledna 2022 na souborné výstavě Miloslava Hejného s názvem Člověk plamen.

GRANTY A DOTACE PRO LIDICKOU SBÍRKU VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Na Ministerstvo kultury ČR jsme podali dvě žádosti o finanční podporu. První žádost se týkala vydání emise známek u příležitosti nadcházejícího 80. výročí vyhlazení obcí Lidice a Ležáky. Na projekt jsme obdrželi dotaci ve výši 50 tis. Kč.

V listopadu jsme podali žádost v rámci programu ISO na pořízení bezpečnostní schrány pro uložení obrazu Gerharda Richtera Strýc Rudi (LO 314). Výsledky dotačního řízení nebyly ke dni zveřejnění výroční zprávy Památníku Lidice dostupné.

49. MEZINÁRODNÍ DĚTSKÁ VÝTVARNÁ VÝSTAVA LIDICE 2021, 1. 7. 2021 – 31. 1. 2022

Statistika ročníku – téma: ROBOT a umělá inteligence

Počet zaslaných příspěvků celkem: 11 213

Počet zúčastněných / oceněných zemí: 72 / 71

Počet zúčastněných / oceněných organizací a jednotlivců: 1328 / 340

Celkem bylo uděleno 952 ocenění (156 medailí a 796 čestných uznání).

Z došlého počtu 11 213 exponátů ze 72 zemí udělila porota 952 ocenění včetně 156 medailí pro 71 zemí.

Mezinárodní dětská výtvarná výstava Lidice, budující svoji historii od konce šedesátých let minulého století, dospěla v roce 2021 k již 49. ročníku. Z původně národní přehlídky dětského výtvarného projevu se stala jednou z největších světových výstav dětské tvorby, které se každý rok účastní desetitisíce dětí. Už od svého vzniku je věnována památce dětských obětí české obce Lidice, jež byly v roce 1942 zavražděny německými nacisty. Tento odkaz s sebou nese nejen tichou připomínku nevinných dětských obětí, ale prostřednictvím dětských výtvarných děl také poselství a naději na svět bez válek a utrpení.

Do 49. ročníku MDVV bylo zasláno 11 213 výtvarných děl od dětí ze 72 zemí. Jde o výjimečné číslo vzhledem k okolnostem vyplývajících z celosvětové pandemie. Téma ROBOT a umělá inteligence bylo již tradičně zvoleno Památníkem Lidice ve spolupráci s Českou komisí pro UNESCO, a to k příležitosti stého výročí vydání slavné hry R.U.R. českého spisovatele Karla Čapka. Ze slovanského slova pro nucenou práci – robota – vzniklo slovo, které zná celý svět. Nejrozumnější roboti nás dnes obklopují takřka na každém kroku a je otázkou, zda nás v některých ohledech nevedou do slepých uliček. Doporučení k etickým zásadám umělé inteligence bude jedním z témat generální konference ICOM v roce 2022.

Téma bylo rozšířeno i o podtémata: Co robot (ne)umí, Uvnitř stroje, R.U.R.: Roboti v literatuře a filmu, Rok 2121, Vývoj a druhy umělé inteligence, Technologie a etika, Data a Nanoroboti.

Porota 49. Mezinárodní dětské výtvarné výstavy Lidice 2021 ve složení 15 odborných porotců zasedala v Lidické galerii ve 2 kolech v termínu 6. až 8. května 2021. V porotě zasedli výtvarníci a pedagogové s dlouholetými zkušenostmi s vedením dětí ve výtvarné tvorbě.

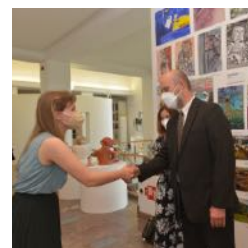
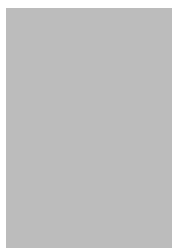
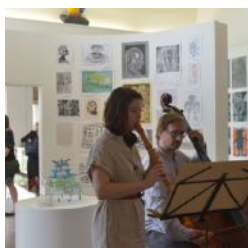
Zasedání poroty bylo původně plánováno na březen, ale došlo k jeho odložení z důvodu nepříznivé epidemické situace onemocnění Covid-19 v České republice. Z tohoto důvodu se poroty zúčastnili pouze porotci z České republiky, podobně jako v minulém roce. Pevně doufáme, že v příštím ročníku budeme moci zahraniční kolegy opět do Lidic pozvat.

Vernisáž

Vernisáž 49. ročníku Mezinárodní dětské výtvarné výstavy Lidice 2021 se konala v Lidické galerii 1. července 2021. Výstava s tématem ROBOT a umělá inteligence představila 945 exponátů od dětí ze 71 zemí světa. V Lidické galerii se sešli nejroztodivnější roboti a robůtci, namalovaní i trojrozměrní, malí i velcí, kovoví, dřevění i keramičtí, pohybliví či svítící, nebo dokonce roboti, kteří v sobě uchovávají živé rostliny. Nechyběla ani díla, která nabízejí pohled dovnitř strojů, na mechanismy a součástky, nebo práce inspirované otázkami soužití člověka a techniky. V edukačním koutku si návštěvníci výstavy mohli vytvořit svého vlastního robota z nejrůznějších materiálů a zároveň ho na připravené poličky i vystavit.

Studentky Základní umělecké školy Řevnice natočily video z výstavy – procházku výstavou pro ty, kteří se do Lidic nemohou přijet podívat osobně.

Předávání ocenění

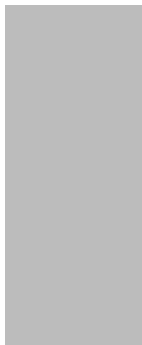
Ve čtvrtek 9. září 2021 se na zahradě Lidické galerie uskutečnilo slavnostní vyhlášení a předání nejvyšších ocenění výstavy, medailí „Lidická růže“ a Ceny poroty. Slavnostní ceremoniál zahájil v 11 hodin fanfárou tradičně žesťový soubor ze ZUŠ Marie Podvalové v Praze 9.

Ceny dětem předávali: Eduard Stehlík – ředitel Památníku Lidice, Pavel Hynčica – za Samostatné oddělení muzeí Ministerstva kultury, František Med – vedoucí tajemník České komise pro UNESCO, Hana Pištorová – za Česká centra, Lucie Cirkva Chocholová – za Středočeský kraj, Jitka Čejková – editorka knihy Robot 100: Sto rozumů za Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze, Ivana Junková – předsedkyně poroty MDVV.

Za lidické děti nás letos poctili návštěvou Jiří Pitín a Pavel Horešovský. Vzácným hostem byla i paní Sylvia Klánová, dcera akademické sochařky Marie Uchytlové, autorky Pomníku dětským obětem války.

Velice nás potěšila účast mnoha zahraničních diplomatů. Kromě pana velvyslance Ukrajiny J. E. Jevhena Perebyjnise, který symbolicky převzal Cenu poroty pro zahraniční školu, se ceremoniálu zúčastnila paní velvyslankyně Izraele J. E. Anna Azari, paní velvyslankyně Thajského království J. E. Phasporn Sangasubana a pan velvyslanec Kubánské republiky J. E. Danilo Francisco Alonso Mederos. V publiku zasedli také členové diplomatických sborů z Arménie, Ázerbájdžánu, Běloruska, Indonésie, Mexika, Myanmaru, Peru, Rakouska, Ruska a Srbska.

Váženými hosty byli Jan Bondy – ředitel Odboru veřejné diplomacie a krajanů Ministerstva zahraničních věcí, Blanka Bendlová – ředitelka SVČVS Labyrint Kladno, Vladka Coufalová – specialistka pro oblast vědy, výzkumu a inovací z Českých center, Kateřina Hájková – z Fakulty životního prostředí ČZU, Anna Chmelová – za Národní galerii Praha, Michaela Jeřábková – ředitelka Českého centra Moskva, Jiří Šíma – zakladatel Malého asijského muzea v Ledcích u Kladna, porotci letošního ročníku výstavy a také pedagogové, kteří přišli podpořit své studenty.

První část ceremoniálu patřila Cenám poroty – nejvyšším oceněním udělovaným české a zahraniční škole. Cenu poroty pro Českou republiku letos získalo Centrum sociálních služeb Horizont z Protivína, za jedinečný, neobvyklý a velice působivý soubor prací. V den slavnostního předávání nemohli bohužel ocenění do Lidic dorazit, svou cenu si přijeli do Lidic převzít individuálně dne 22. září 2021.

Cenu poroty pro zahraniční školu získalo Visual Art Center z ukrajinského města Kryvyi Rih. Cenu – skleněnou paletu od uměleckého skláře Jiřího Pačinka – symbolicky převzal velvyslanec Ukrajiny v ČR J. E. pan Jevhen Perebyjnis.

Druhá část ceremoniálu byla věnována medailistům. Oceněné děti obdržely medaili, diplom, reprodukce svých oceněných prací a dárky – knížky, bloky, výtvarné potřeby a další krásné ceny. Z celkem 57 individuálních medailistů z České republiky letos do Lidic osobně přijelo 48 účastníků, oceněných v kategoriích: MŠ, ZŠ, ZUŠ, Speciální školy a zařízení pro osoby se zdravotním postižením, DDM a výtvarné kroužky, individuální účastníci. Ocenění slavnostně převzala i jedna z medailistek z Polska. Diplomy hosté předali také účastníkům z Domova Raspenava s doprovodem, kteří letos za krásnou kolekci prací v kombinované technice získali medaili pro školu.

Zahraniční ocenění, kteří letos získali celkem 66 medailí, své ceny obdrží díky spolupráci se zastupitelskými úřady ČR v zahraničí a Českými centry, které předání cen v zemích své působnosti zajišťují. Celkem bylo z 11 213 prací ze 72 zemí světa v letošním ročníku oceněno 945 prací, kterým bylo uděleno 952 ocenění – 124 medailí, 32 medailí školám za kolekci prací a 796 čestných uznání.

Na závěr slavnostního ceremoniálu zahrálo flétnové trio Collegium Flautinium ze ZUŠ Marie Podvalové a všichni účastníci si pořídili na památku skupinovou fotografii.

V rámci ceremoniálu vyhlásila nastupující kurátorka MDVV Veronika Trubačová téma dalšího, jubilejního 50. ročníku „MUZEUM“.

I letos byl pro děti na zahradě Lidické galerie připraven doprovodný program, inspirovaný tématem výstavy – ROBOT a umělá inteligence: výroba ručního papíru od papírny Papyrea, létání s drony a ukázky využití dronů pro ochranu životního prostředí s týmem z Fakulty životního prostředí ČZU, 3D tisk a chemické triky od týmu z Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, hádanky a výtvarné aktivity od střediska volného času Labyrint. Mnozí návštěvníci využili den k prohlídce pietního území Lidic či k návštěvě nejnovější součásti Památníku Lidice – expozice Rodinný dům č. p. 116, „lidický domek“, který sousedí se zahradou Lidické galerie.

Předávání ocenění 49. ročníku MDVV Lidice v zahraničí

Díky spolupráci s MZV ČR a záštitě ministra zahraničí jsou oceněným dětem z celého světa předávány medaile a diplomy na ZÚ ČR v zahraničí.

I přes nepříznivou situaci v souvislosti s onemocněním Covid-19 po celém světě předala řada velvyslanců a velvyslankyň oceněným dětem medaile osobně.

Výstavy výběru prací MDVV Lidice

Základní umělecká škola, Moskevská 13, Most

V ZUŠ MOST – Základní umělecká škola, Moskevská 13 v Mostě byla od 1. května do 31. května 2021 k vidění vybraná díla ze 48. ročníku MDVV Lidice 2020 na téma Krajina. Vzhledem k uzávěře prostor pro širokou veřejnost je výstava koncipována tak, aby do ní návštěvníci mohli nahlédnout přes okna galerie. Mezinárodní dětská výtvarná výstava do Mostu putuje pravidelně každý rok po deinstalaci expozice v Lidické galerii. ZUŠ Most, Moskevská totiž byla hlavním výstavním prostorem MDVV Lidice po dlouhá léta, kdy výstava neměla domovskou galerii v Lidicích. Každoroční zápůjčka výstavy je tak pokračováním výstavní tradice a také poděkováním za to, že ZUŠ velkým dílem přispěla k udržení tradice dětské výtvarné výstavy a jejímu rozvoji.

Knihovna Lidice

Od listopadu 2020 jsou prostory obecní knihovny v Lidicích vyzdobeny výběrem dětských děl – průřez ročníky.

Centrum správních agend, Kladno

Od prosince 2020 zdobí prostory výběr z dětských prací MDVV Lidice.

Estonsko

Velvyslanectví ČR v Tallinnu prezentovalo výběr z děl MDVV v různých výstavních sálech v Estonsku.

Odložené výstavy

Připravena byla řada dalších výstav, které se nemohly uskutečnit z důvodů pandemie Covid-19.

Např. České centrum Athény má k dispozici výstavu MDVV Lidice – téma Chemie, které bude prezentovat na Festivalu vědy v Athénách, jakmile to epidemická situace dovolí.

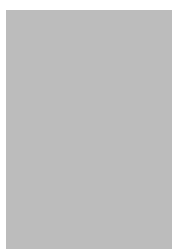
Odložena byla rovněž výstava Chemie v Národní technické knihovně v Praze, výstava Voda v budově Povodí Vltavy v Plzni a řada dalších v ČR i v zahraničí.

HISTORICKÁ SBÍRKA

Inventarizace sbírkových fondů

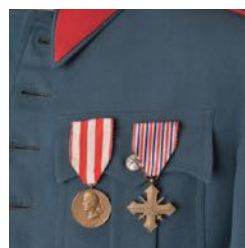
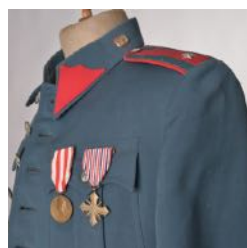
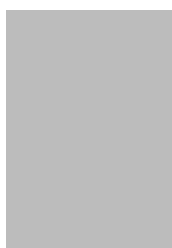
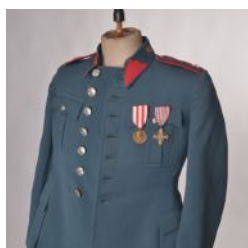
Na přelomu listopadu a prosince 2021 byla dokončena inventura 1/5 historické podsbírky, fotografické sbírky a podsbírky NKP Ležáky.

V rámci reorganizace suterénu muzea proběhl přesun archivu do společných prostor s odbornou knihovnou, kterému dozoroval Památník národního písemnictví. Odborná knihovna i archiv tak získaly klimaticky vhodný a důstojný prostor. V suterénu muzea byl dále zřízen nový sklad putovních výstav a darů Památníku Lidice. Do depozitáře muzea byly přesunuty filmové kotouče, které získaly stabilnější podmínky pro uchování. Památník Lidice navázal spolupráci s Národním filmovým archivem za účelem digitalizace nahrávek.

Navrácení uniformy Karla Kněze

V druhé polovině roku 2021 byla vrácena ze zápůjčky od vnučky Aleny Mergl Kučerové uniforma Karla Kněze. Uniforma byla uložena do depozitáře Památníku Lidice. Uložení předcházelo nafocení sbírkového předmětu v ateliéru fotografa Martina Homoly za přítomnosti pracovníka Památníku Lidice. Uniforma bude v roce 2022 restaurátorsky ošetřena a stane se součástí stálé expozice muzea Památníku Ležáky připravované k 80. výročí ležácké tragédie.

Krátkodobé výstavy ve výstavní v síni In Memoriam

Ve výstavní síni In Memoriam proběhly v roce 2021 následující výstavy:

Lidická tragédie (1. 6. – 31. 8. 2021)

České stopy ve Skotsku (1. 9. – 10. 11. 2021)

Lidičtí muži v boji za svobodu (11. 11. – 31. 12. 2021)

Památník Lidice nabízí zdarma zapůjčení svých putovních výstav. V roce 2021 byly zapůjčeny do škol a ostatních institucí následující výstavy.

Výpůjčky putovních výstav

Název výstavy	Autor	Délka výpůjčky	Místo výstavy
Tragédie v Telavágu	Památník Lidice	1. 4. – 31. 5. 2021	Muzeum Skuteč
Lidice a doba prezidenta osvoboditele	PhDr. Vojtěch Kyncl	1. 4. – 31. 5. 2021	Muzeum Skuteč
Tragédie v Ležákách	PhDr. Vojtěch Kyncl	1. 4. – 20. 5. 2021	ZŠ a MŠ Nechanice
		1. 7. – 31. 8. 2021	MKS "Modrá hvězda" Kdyně
Heydrichiáda	PhDr. Vojtěch Kyncl	1. 5. – 20. 5. 2021	ZŠ a MŠ Nechanice
Lidická tragédie	Kolektiv zaměstnanců Památníku Lidice, 2011	1. 5. – 20. 5. 2021	ZŠ a MŠ Nechanice
		1. 7. – 31. 8. 2021	MKS "Modrá hvězda" Kdyně
		8. 9. – 31. 10. 2021	ZŠ a MŠ Maleč
		8. 9. – 31. 10. 2021	Gymnázium Chotěboř
Návraty lidických žen	PhDr. Eduard Stehlík	1. 5. – 20. 5. 2021	ZŠ a MŠ Nechanice
		1. 9. – 31. 10. 2021	FZŠ Brdičkova, Praha
Návraty lidických dětí	PhDr. Eduard Stehlík	1. 5. – 20. 5. 2021	ZŠ a MŠ Nechanice
		1. 9. – 31. 10. 2021	FZŠ Brdičkova, Praha
Sofiina volba po Česku	Judita Matyášová	1. 5. – 31. 12. 2021	Památník Ležáky
České stopy ve Skotsku	PhDr. Eduard Stehlík	1. 7. – 31. 12. 2021	Památník Lidice, výstavní síň In Memoriam
Hrdinové - příběhy odvahy a zrady v obrazech akademické malířky Zdenky Landové	PhDr. Eduard Stehlík	1. 8. – 30. 9. 2021	MKS "Modrá hvězda" Kdyně

Přehled putovních výstav Památníku Lidice:

LIDICKÁ TRAGÉDIE
TRAGÉDIE V LEŽÁKÁCH
DĚTI, ŠKOLA A VÁLKA
NÁVRAT LIDICKÝCH ŽEN
NÁVRATY LIDICKÝCH DĚTÍ
HRDINOVÉ
OHLASY LIDICKÉ TRAGÉDIE VE SVĚTĚ
SIR BARNETT STROSS
STAVÍME NOVÉ LIDICE
DĚJINY PAMÁTNÍKU LIDICE A PAMÁTNÍKU LEŽÁKY
POCTA MARIÍ UCHYTILOVÉ
JOSEFINA NAPRAVILOVÁ
LIDIČTÍ MUŽI V BOJI ZA SVOBODU
LIDICE A DOBA PREZIDENTA OSVOBODITELE
ZAPOMENUTÉ JAVOŘÍČKO
TRAGÉDIE V ORADOUR-SUR-GLANE 1944-2004
TRAGÉDIE V TELAVĚGU
DUM SPIRO SPERO
ČESKÉ STOPY VE SKOTSKU

V roce 2021 byla revidována a obnovena putovní výstava České stopy ve Skotsku.

PAMÁTNÍK LEŽÁKY

LEŽÁKY

Ležáky, nynější pietní území, leží na Chrudimsku u obce Miřetice. Název Ležák patří zdejšímu potoku, ale i rybníku nad mlýnem. Posléze se Ležáky staly názvem osady. Nejstarším objektem v ležáckém údolí byl mlýn s pilou. Postupem času, zejména v devatenáctém století, přibývaly další domky, dřevěné i zděné. Třebaže se v blízkosti mlýna nenacházely žádné statky, objekt prosperoval, a to i během obou světových válek. Život ležáckých obyvatel vždy závisel na spolupráci s okolními obcemi. Muži chodili za obživou do blízkých lomů, kde se dobývala prostá tvrdá žula, z níž kameníci zhotovovali vlastníma rukama dlažební kostky, obrubníky, náhrobky a jiné produkty. Ležácké ženy byly známé zručnými výšivkami, které odnášely k prodeji do Skutče nebo Chrasti. Možnost přivýdělku - ať mužů, či žen - skýtaly pomocné práce u okolních sedláků, zejména v období žní. Obyčejný život ležáckých obyvatel se změnil 24. června 1942. Za pomoc při poskytování úkrytu parašutistům ze skupiny Silver A s radiostanicí Libuše vyslané z Londýna zaplatili cenu nejvyšší.

Pietní upravené místo, na kterém do 24. června 1942 žilo v devíti staveních 54 obyvatel, slouží jako památník odboje proti nacismu.

Pietní území v Ležákách bylo v roce 1978 a opětovně roku 1995 vládou prohlášeno národní kulturní památkou. Od roku 2008 přešla rozhodnutím vlády správa území Ležáků pod Památník Lidice, příspěvkovou organizaci Ministerstva kultury ČR.

LEDEN 2021

Třinácté setkání Silver A v paměti tří generací

Z důvodu zhoršené pandemické situace bylo setkání Silver A, plánované na 12. ledna 2021, zrušeno.

BŘEZEN 2021

Zahájení hlavní návštěvnické sezóny 2021 v Památníku Ležáky bylo plánováno na 27. března

Místo běžných příprav a následného vítání návštěvníků byla pro veřejnost uzavřena muzea, galerie a památníky. Až do odvolání byly zrušeny také všechny edukační, kulturní a sportovní akce.

Veškeré přípravy byly vládním nařízením zrušeny. Pracovnice Památníku Ležáky v období od března do konce května, kdy muzeum bylo pro veřejnost uzavřeno, prováděly kompletní úklid pietního území včetně vyčištění lomů. Zároveň byly uklizeny všechny budovy (muzeum, restaurace). Dále zajistily obnovu parkovacích čar, odpadkových košů, nátěry lavic a výrobků, které jsou nainstalovány na pietním území. Společně se zaměstnanci obecního úřadu Miřetice byly provedeny prořezy stromů. Zaměstnanci muzea v Ležákách se těšili na první návštěvníky, které přivítali dne 1. června

DUBEN 2021

Vzpomínka na Marii Jeřábkovou

Památník Lidice ve spolupráci s Památníkem Ležáky a JR Running sport připravovaly na měsíc duben 7. ročník v přespolním běhu pro mládež Memoriál Josefa Štulíka. Tento tradiční běh, kterým uctíváme vzpomínku na Josefa Štulíka, člena odbojové organizace Čenda, se měl uskutečnit dne 13. dubna 2021. Bohužel v důsledku zhoršené pandemické situace byl již potřetí zrušen. V tento den jsme zároveň chtěli všem zúčastněným připomenout i nedožitě 80. narozeniny dcery Josefa Štulíka - Marie Jeřábkové roz. Štulíkové -, která nás náhle opustila 25. února 2018. My, ovšem, na Marušku nezapomínáme a s květinou jsme na místě jejího posledního odpočinku zavzpomínali.

Memorial Josefa Štulíka byl zrušen**Nový kříž na paměť utrpení ležáckých obyvatel**

Na návrší nad bývalou osadou Ležáky, která byla 24. června 1942 za pomoc výsadku Silver A vyvražděna okupanty, se koncem dubna podařilo nainstalovat nový dřevěný kříž s trnovou korunou. Kříž připomíná mučednickou smrt obyvatel Ležáků, vlastenců, kteří položili životy za naši svobodu.

Starý kříž, který stál na stejném místě až do konce loňského roku, byl na celém povrchu napaden hníloobou a v prosinci 2020 byl navíc těžce poškozen při větrné smršti, která tehdy Chrudimsko zasáhla. Proto jsme se rozhodli urychlit vybudování kříže nového, a to ihned, jakmile nám to přírodní podmínky dovolily.

Svůj plán jsme 23. dubna 2021 splnili.

K jeho uskutečnění se Památník Lidice rozhodl využít zbylou část finančních prostředků z darů na odstranění škod po povodních, které se přes pietní území v Ležákách prohnaly v loňském roce.

ČERVEN 2021

Štafeta Lidice-Ležáky 2021

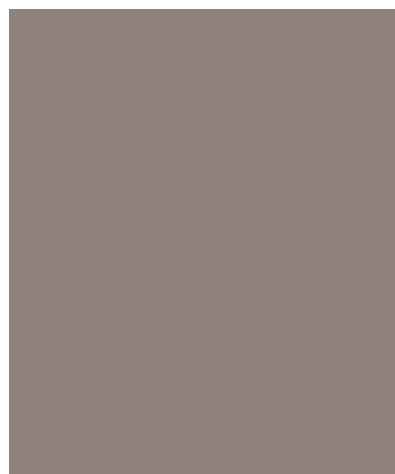
32. ročník štafetového běhu se uskutečnil 19. až 20. června 2021

Účastníci štafetového běhu se nejprve dopravili autobusem do Lidic, kde měli připraven zajímavý program. Absolvovali zde prohlídku pietního území s výkladem, položili květinový dar na hrob zavražděných lidických mužů, navštívili Lidickou galerii, kde zhlédli stálou expozici výtvarného umění Remember Lidice. Na závěr proběhla beseda s Mílou Městeckou, která představila svou knihu Evropa v agónii pochodů smrti.

Následně sportovci vyrazili do Kladna, kde se konalo slavnostní zahájení štafety, kterému byla přítomna i hejtmanka Středočeského kraje Mgr. Petra Pecková.

Po startu z Kladna směřovaly kroky jednotlivých běžců do Lidic, Prahy, Běchovic, Újezdu nad Lesy, Úval, Českého Brodu, Kolína, Čáslavi, Žlebů, Ronova nad Doubravou, Třemošnice, Seče, Bojanova, Nasavrky, Miřetic, Včelákova a cílové rovinky, bývalé osady Ležáky. Na každém ze stanovišť byla na štafetový kolík zástupcem dané obce navázána slavnostní stuha a proveden zápis do pamětního listu.

Doběh se podařil na čas, a tak mohli účastníci štafety za doprovodu mistryně světa Jarmily Kratochvilové položit květinový dar ke Knize obětí v rámci pietního aktu k 79. výročí vyhlazení osady Ležáky.

Pietní akt k 79. výročí vyhlazení osady Ležáky

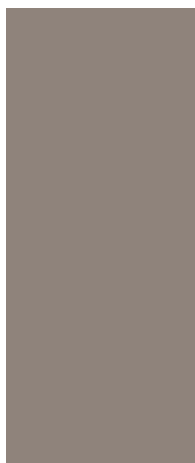
Dne 20. června proběhla pietní vzpomínka v Ležákách, kde jsme si připomněli a uctili památku 51 zavražděných obyvatel osady.

Pietní akt se konal pod záštitou ministra kultury, hejtmana Pardubického kraje, ve spolupráci se zastupitelstvem obce Miřetice a Československou obcí legionářskou. Letošní vzpomínka proběhla opět v komorním duchu. K pomníku Kniha obětí byly v dopoledních hodinách oficiálně položeny pouze věnce přeživších ležácké a lidické tragédie a nejvyšších státních představitelů. Modlitby za ležácké oběti se ujal generální vikář Mons. Mgr. Jan Paseka, následovalo vystoupení dětského pěveckého sboru Zvoneček ze ZUŠ Slatiňany se skladbou Chválím tě Země má. V odpoledním bloku individuálních účastí se ke Knize obětí přišlo poklonit několik desítek delegací, zejména z řad velvyslanců, ministerstev, občanských spolků, ale i široké veřejnosti

Památník Ležáky navštívil 43. výsadkový pluk z Chrudimi společně s Klubem výsadkových veteránů Chrudim

Ve čtvrtek 24. června 2021, kdy jsme si připomněli 79. výročí ležácké tragédie, navštívili Památník Ležáky příslušníci 43. výsadkového pluku z Chrudimi společně s Klubem výsadkových veteránů Chrudim. Položením květinových darů u pomníku Kniha obětí uctili památku 51 zavražděných obyvatel osady Ležáky a následně absolvovali prohlídku muzea.

ČERVENEC 2021

Propadlá část hráze v Ležákách

Následkem silné bouře, která zasáhla Chrudimsko, došlo k propadnutí části hráze rybníka Ležák nad Švandovým mlýnem. Během bouře silný vítr vyvrátil také stromy na několika místech památníku, část pietního území byla opět zatopena.

SRPEN 2021

Uzavírka komunikace v Ležákách a uzavření muzea v Památníku Ležáky

od 12. 8. 2021 došlo k úplné uzavírce silnice III/337 73 mezi obcemi Dachov a Dřeveš, což jsou oba příjezdové směry do Památníku Ležáky.

Pro návštěvníky Památníku Ležáky bylo od 12. 8. do 31. 8. 2021 vyhrazeno parkoviště. Objízdna trasa od Hlinska byla vedena po silnici II/355 Dřeveš - II/337 Louka - II/337 Miřetice.

Z důvodu zajištění bezpečnosti návštěvníků a silničního provozu bylo muzeum Památníku Ležáky od 1. 9. 2021 do 31. 12. 2021 uzavřeno

ZÁŘÍ 2021

Memorial Josefa Štulíka byl zrušen

LISTOPAD 2021

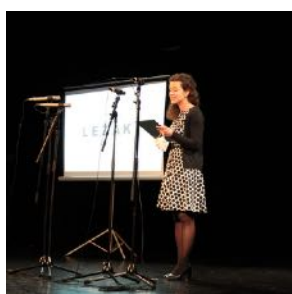
Sedmý ročník Ležáckého veršování

4. listopadu 2021 se uskutečnilo tradiční „Ležácké veršování“, tentokrát v netradičním prostoru Multifunkčního centra Městského kulturního klubu Hlinečan v Hlinsku. Památník Lidice a NKP Ležáky připravily ke Dni válečných veteránů celostátní recitační přehlídku pro děti a mládež Ležácké veršování. Přehlídka se koná za účelem zprostředkování vzájemné inspirace v oblasti přednesu a připomenutí si historických událostí spojených s ležáckou tragédií a Dne válečných veteránů.

Záštitu nad akcí převzal herec, moderátor a recitátor Alfréd Strejček, který si pro soutěžící připravil několik vstupů. V porotě přehlídky zasedli přední čeští umělci Dana Černá, Marie Málková, Tomáš Vondrovic, kteří také vystoupili s vlastními excelentními přednesy vybraných literárních textů, a pedagožka Klára Litterová, která pro účastníky soutěže připravila tvořivé dramatické a hlasové dílny.

V rámci doprovodného programu vystoupili kpt. Mgr. Milan Novotný, vojenský kaplan 43. výsadkového pluku v Chrudimi a válečný veterán npor. Jan Juřík, kteří seznámili přítomné zejména s působením českých vojáků v zahraničních misích.

Mezi vzácnými hosty jsme uvítali senátora Jana Tecla a starostu města Hlinska Miroslava Krčila

Sofiina volba po česku

Od 1. 6. 2021 do 31. 8. 2021, Minigalerie

Výstava Judity Matyášové představuje osudy 80 českých židovských dětí, které na podzim 1939 odjely do Dánska, kde se jich ujaly pěstounské rodiny. Děti v Dánsku prožily čtyři roky a doufaly, že se jim podaří odjet do Palestiny. V roce 1943 uprchly do Švédska a jejich životní cesty se rozešly na 70 let. Výstava byla otevřena v Minigalerii Ležáky od 1. června do 31. srpna 2021.

NÁVŠTĚVNOST PAMÁTNÍKU LEŽÁKY V ROCE 2021

	cizinci	ČR	ciinci studenti	ČR studenti	vzdělávání	zdarma	ostatní	soutěže/ geocaching	kultura	Minigalerie	celkem
leden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
únor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
březen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
duben	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
květen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
červen	1	343	0	155	189	646	37	0	0	1171	2542
červenec	7	924	0	451	18	165	165	1	0	2122	3853
srpen	12	740	0	302	0	129	189	1	0	1183	2556
září	0	4	0	0	0	0	41	0	0	0	45
říjen	0	0	0	26	16	6	0	0	0	0	48
listopad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
prosinec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
celkem	20	2011	0	934	223	946	432	2	0	4476	9044

Památník Ležáky od ledna do prosince 2020 navštívilo 13 697 návštěvníků. V roce 2019 v tomto samém období navštívilo Ležáky 22 999 osob. Rok 2021 byl pro Památník Ležáky s celkovou návštěvností 9 044 osob nejhorší za posledních 10 let. 60% pokles návštěvnosti byl důsledkem nouzového stavu a opravy silnice III/337 73, kdy bylo muzeum v Památníku Ležáky uzavřeno. V jarním a podzimním období bývá Památník Ležáky hojně navštěvován žáky, studenty základních a středních škol.

SPRÁVA MAJETKU

SPRÁVA MAJETKU

ÚVOD

Činnost oddělení správy majetku byla v roce 2021 zásadně ovlivněna pandemií koronaviru, protože oba památníky byly od podzimu 2020 do června 2021 uzavřeny. Získaný čas byl využit na organizaci a realizaci rekonstrukcí a oprav objektů za účelem zajištění bezpečného a reprezentativního provozu.

Byly dokončeny dvě významné investiční akce v Lidicích – sanace nosných konstrukcí budovy muzea a obměna audiovizuální techniky expozice ... a nevinní byli vinni – a jedna neinvestiční akce v Ležákách – obnova architektonických prvků na pietním území. Zároveň byly zahájeny práce na modernizaci recepce lidického muzea a modernizaci expozice v Ležákách.

Ukončení všech prací je směřováno k červnu 2022 za účelem důstojného připomenutí 80. výročí lidické a ležácké tragédie.

NEMOVITOSTI VE SPRÁVĚ PAMÁTNÍKU LIDICE

Památník Lidice spravuje pozemky a objekty v Lidicích (katastrální území Lidice) a v Ležákách (katastrální území Miřetice u Nasavrk a Louka u Vrbatova Kostelce).

Pietní území v Lidicích

Rozsáhlé pietní území, které je zapsáno na seznamu národních kulturních památek (č. 117 z roku 1962), patří k základní hodnotě Památníku Lidice. Místo, na kterém se rozprostírala původní obec, je jedním z klíčových nositelů paměti tragických událostí. Areál je celoročně volně a bezplatně přístupný veřejnosti. Zhruba 70 % návštěvníků památníku soustředí svou pozornost pouze na pietní území, aniž by navštívili muzeum.

Autorem architektonického návrhu ztvárnění pietního místa je tým architektů pod vedením Františka Marka. Realizace prací vedoucích ke kultivaci zeleně a vytvoření a umístění architektonických prvků probíhala v letech 1947–1962. Nádvoří s gloriem působí jako vstupní brána na území bývalé obce, která byla ponechána ve strohé parkové úpravě, byla doplněna pouze několika architektonickými prvky. Původní hranice jsou lemovány stromovým porostem („I prázdný prostor je architektura“, Ladislav Žák, Obytná krajina, 1947). Na pietním území se nachází hrob lidických mužů, sochařská díla, základy Horákova statku (jediné základy původního objektu odhalené po válce), obnovené základy kostela sv. Martina a školy, po válce obnovený hřbitov a několik pomníků připomínajících základní historické souvislosti

Růžový sad míru a přátelství

Pomyslným pojítkem mezi historií a současností obce Lidice se stal Růžový sad míru a přátelství iniciovaný v letech 1954–1955 sirem Barnettem Strossem. Tento ojedinělý sad byl v roce 2015 zařazen do prestižního seznamu Garden of Excellence a je držitelem Guinnessova rekordu. Skýtá na 24 tisíc růžových keřů zhruba 240 odrůd. Péče o sad je nejnáročnější činností z pohledu údržby zeleně. Ročně je na ni vynaložena cca polovina celkových nákladů připadajících na celkovou údržbu zeleně.

Tato skutečnost se nejcitelněji projevila v 90. letech 20. století, kdy sad ve správě obce zcela zpustl, neboť se v rámci obecního rozpočtu nedařilo vyčlenit dostatečné finanční prostředky pro jeho pravidelnou údržbu. Po roce 2000 se vznikem Památníku Lidice jako příspěvkové organizace Ministerstva kultury byl sad znovu obnoven.

Muzeum v Lidicích

Součástí vstupního komplexu do pietního území je budova muzea postavená v roce 1962.

Za účelem rozšíření a modernizace prošla celkovou rekonstrukcí a dostavbou v letech 2002–2005. V roce 2019 došlo ke zjištění, že stávající konstrukce budovy je z hlediska jejího zatížení nedostačující, proto byl v roce 2020 zahájen projekt, jehož cílem je sanace nosných konstrukcí. Dokončením v roce 2021 bude zajištěna dlouhodobá životnost budovy.

V roce 2006 byla v muzeu otevřena stálá expozice ... a nevinní byli vinni, která je bezesporu výjimečná, což dokazuje řada ocenění a především ohlasy návštěvníků. Vzhledem k tomu, že je z velké části multimediální, působí moderně a nadčasově. Na druhou stranu podléhá rychlému technologickému opotřebení. Z toho důvodu je nutná pravidelná obměna audiovizuálních zařízení za účelem dosažení co nejkvalitnějšího obrazu a zvuku, aby expozice vzhledem nepůsobila zastarale.

Lidická galerie a restaurace

Nachází se v prostorách původního kulturního domu v centru obce Lidice. Disponuje výstavními prostory stálé expozice Lidické sbírky, její nejnovější instalace Remember Lidice byla otevřena 9. 6. 2017. V 1. patře je prostor pro krátkodobé výstavy. V době od června do listopadu se zde koná Mezinárodní dětská výtvarná výstava Lidice (od roku 1972), druhou polovinu roku slouží expozice k prezentaci výstav výtvarného umění. Dále se v objektu nacházejí prostory ředitelství PL, edukační prostory a depozitáře.

Součástí Lidické galerie je také restaurace, která slouží mimo jiné jako obslužné zařízení pro hosty Památníku Lidice

Rodinný domek č.p. 116

Roku 2013 se podařilo získat do majetku Památníku Lidice jeden z domů, které byly postaveny v 50. letech 20. století pro přeživší ženy a děti. Dům byl ve zcela původním stavu, což velmi napomohlo záměru zrekonstruovat ho v co nejvěrnější podobě a co nejbližše jeho obrazu z 50. let.

Po rekonstrukci zde byla 14. 12. 2017 slavnostně otevřena expozice Stavíme nové Lidice, která doplňuje poselství Lidic o ideu nového života. Vedle expozic se zde nacházejí také kancelářské a edukační prostory.

Pietní území v Ležákách

Pietní území v Ležákách je v seznamu národních kulturních památek zapsáno pod číslem 149 z roku 1978. Jeho ztvárnění bylo realizováno podle architektonického návrhu architekta Ladislava Žáka po roce 1946, avšak nikdy nebylo zcela dokončeno. Je tvořeno zvýrazněnými půdorysy původních domů se specifickými stélami (tzv. hrobodomy) a stejně jako pietní území v Lidicích je základním kamenem paměti tragického příběhu osady Ležáky.

Muzeum a restaurace v Ležákách

Budova muzea byla postavena v letech 1966 až 1971.

V roce 2008 a 2009 prošlo muzeum celkovou rekonstrukcí a byla zde zpřístupněna expozice Ležáky, osada, která nemlčela, včetně stejnojmenného dokumentu.

Budova restaurace, která se nachází v těsné blízkosti muzea, prošla rekonstrukcí ve stejné době jako muzeum. V jejím zadním traktu se nacházejí prostory Minigalerie, kde jsou pravidelně prezentovány krátkodobé výstavy pořádané Památníkem Lidice.

Výše uvedené nemovitosti vyžadují nejen pravidelné opravy a údržbu, ale z hlediska jejich stáří také nemalé investice. Některé objekty se nacházejí v havarijním stavu (základy Horákova statku, hráz rybníka Ležák, budova ležáckého muzea), který je potřeba co nejrychleji odstranit. V této souvislosti byly v roce 2021 již zahájeny práce směřující k naplnění nutného cíle.

INVESTIČNÍ A NEINVESTIČNÍ AKCE

Obměna architektonických prvků Památníku Ležáky

V květnu 2020 bylo zahájeno nové výběrové řízení v režimu podlimitní veřejné zakázky na služby, ve kterém zvítězil dodavatel Bc. Aleš Košvanec, se kterým byla následně uzavřena smlouva o dílo.

Předání stavby se uskutečnilo 13. července 2020 a práce na opravách byly prováděny pod odborným dohledem orgánu památkové péče až do 20. června 2021, kdy bylo hotové dílo předáno investorovi.

Všechny hrobodomy a pomníky jednotlivcům byly vyčištěny a doplněny o chybějící spárovací hmoty, dále bylo obnoveno zlacení rytin, vyčištěny lavice, porovnány opěrné zdi na svahu za jehlanem a na cestě k muzeu. V horní části pietního území vzniklo nové schodiště a zábradlí. Mimo jiné bylo vybudováno odvodnění vodoteče u Švandova mlýna a tím zajištěn průtok z přepadu rybníka směrem do potoka.

Celkové náklady na obnovu včetně administrativních činností dosáhly 2 533 064 Kč (včetně víceprací) a byly financovány z dotace poskytnuté Ministerstvem kultury České republiky z programu Rozvoj a obnova materiálně-technické základny kulturních zařízení.

Sanace nosných konstrukcí budovy muzea

V říjnu 2020 bylo zahájeno výběrové řízení v režimu veřejné zakázky malého rozsahu na stavební práce za účelem zajištění havarijního stavu konstrukcí muzea Památníku Lidice. Vítězem zakázky se stala firma STABIA, s. r. o., která splnila požadavky zadavatele a předložila nejnižší nabídkovou cenu. V listopadu 2020 byla předána stavba a zahájeny stavební práce.

V květnu 2021 byla rekonstrukce dokončena, přičemž dle projektu byly zpevněny příčné i vodorovné konstrukce a tím zajištěna dlouhodobá životnost budovy a bezpečnost pro návštěvníky i pracovníky Památníku Lidice. Investice ve výši 5 446 569,06 Kč (včetně víceprací) byla financována z dotace poskytnuté Ministerstvem kultury České republiky z programu Rozvoj a obnova materiálně-technické základny kulturních zařízení.

Obměna audiovizuální techniky v expozici muzea

Vzhledem k opotřebení audiovizuální techniky v muzeu bylo rozhodnuto o výměně stávajících zařízení. V rámci akce sanace nosných konstrukcí muzea byly demontovány veškeré podhledy v expozici, čehož bylo využito k modernizaci datových kabelů, nově je expozice v digitální podobě, oproti původní analogové. V průběhu roku 2020 byly dodány projektory, videosevery a řídicí jednotky, které odborná firma spravující lidickou expozici v květnu 2021 nainstalovala do expozice a serverovny. Tím Památník Lidice ušetřil nemalé náklady na montáže a následné demontáže podhledů. V současné době je expozice v digitální 4K kvalitě.

Výběrové řízení v režimu veřejné zakázky malého rozsahu bylo zahájeno v říjnu 2020 a vítězným dodavatelem je společnost Orange controls, s. r. o.

Celkové investiční náklady na projekt včetně administrativních činností dosáhly výše 1 502 840,57 Kč a byly financovány z dotace poskytnuté Ministerstvem kultury České republiky z programu Rozvoj a obnova materiálně-technické základny kulturních zařízení.

Zajištění havarijního stavu hráze rybníka Ležák

V dubnu 2020 bylo písemně informováno vedení Památníku Lidice starostou obce Miřetice o průsaku vody z hráze rybníka Ležák. Okamžitě byla svolána schůzka na místě se zástupci Památníku Lidice, obce Miřetice, Rybářského svazu, městského úřadu Hlinsko, Národního památkového ústavu a Krajského úřadu Pardubického kraje za účelem zjištění skutečné situace.

Po ohledání na místě byl Městským úřadem Hlinsko konstatován havarijní stav hráze. Při této příležitosti byla zároveň zjištěna absence geometrického plánu hráze (který zřejmě nikdy dříve neexistoval) a chybného zapsání hráze do katastru nemovitostí, kde byla uvedena jako ostatní plocha, nikoliv jako vodní dílo.

V první fázi byl proveden hydrometeorologický průzkum hráze, následně byly zahájeny práce na vytvoření geometrického plánu, který byl v prosinci 2020 předložen k připomínkování Památníku Lidice i majitelům dotčených pozemků a v lednu 2021 poté stavebnímu úřadu k vyjádření. Po předložení připomínek orgánů památkové péče byl geometrický plán přepracován a podán návrh na vklad do katastru nemovitostí. Katastrální úřad pro Pardubický kraj zažádal o doplnění podkladů, které Památník Lidice zpracoval, avšak stále se vyřizují administrativní záležitosti související s poskytnutím plných mocí spoluvlastníků dotčených pozemků nezbytných k provedení zápisu do katastru nemovitostí.

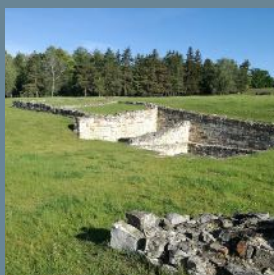
V červenci 2021 došlo k propadnutí části hráze nad výpustí z důvodu extrémně podmáčeného terénu. Tato havárie byla obratem odstraněna díky pomoci místních rybářů a Technických služeb Města Chrudim, které bezplatně poskytly mobilní oplocení pro zajištění bezpečnosti návštěvníků Památníku Ležáky.

Koncem roku 2021 se na místě uskutečnila schůzka se zástupci Agentury na ochranu přírody a krajiny, se kterými byl konzultován postup pro vytvoření projektové dokumentace a diskutovány možnosti zapojení se do dotačních titulů vypisovaných agenturou v roce 2022.

Restaurování základů Horákova statku

Základy Horákova statku se nacházejí v havarijním stavu. Na podzim 2020 byli osloveni přední čeští restaurátoři, aby provedli nezbytné průzkumy a na základě jejich výsledků sestavili nový restaurátorský záměr. Vznikl tým odborníků tvořený restaurátory, klimatology, petrology a statikem, který v průběhu roku 2021 provedl nezbytné průzkumné práce a navrhl konečnou podobu restaurátorského záměru, který byl konzultován s orgány památkové péče a zástupci Archeologického ústavu Akademie věd České republiky.

Původní záměr zrestaurovat základy Horákova statku k 80. výročí lidické tragédie v roce 2022 bohužel nebude naplněn, protože restaurátorský záměr byl prozatím rozporován a dotčené orgány ještě požadují dodatečný hydrologický průzkum, který by zmapoval vsakování povrchové vody. Hydrologický průzkum bude proveden na jaře roku 2022 a poté se bude dále vyjednávat o podobě restaurátorského záměru. Součástí záměru bude i harmonogram údržby, který zajistí udržitelnou péči o tento jediný odkrytý původní stavební prvek z dob před lidickou tragédií.

Revitalizace pietního území u Rákosova statku

Na podzim 2020 byly zahájeny přípravné práce na projektu revitalizace pietního území u Rákosova statku, který je navržen do tří etap:

I. etapa – demolice provozních budov z 50. let 20. století

Demolice stávajících budov, demolice příjezdové cesty, odstranění závory a starých lavic. Úprava terénu do roviny navezením potřebné zeminy.

II. etapa – úprava zeleně a obnova původní studánky

Vykácení nepůvodních jehličnatých dřevin. Optické propojení se stávajícím pietním územím, vyčištění od náletových dřevin. Obnova původní studánky za Rákosovým statkem.

III. etapa – obnova ovocného sadu

Odkrytí původních ovocných stromů, které jsou v současné době zakryty v 70. letech uměle dosazovanými jehličnany, dosázení dalších ovocných stromů za účelem obnovy původního ovocného sadu, který se rozprostíral v sousedství Rákosova statku.

Jedna z etap obnovy ovocného sadu již proběhla v roce 2013, v rámci investičního záměru bylo plánováno šest etap, ale proběhla pouze první a od té doby se práce zastavily.

Z důvodu vysoké finanční náročnosti bylo rozhodnuto o provedení demoličních prací na jaře roku 2022 a pouze prvotní úpravy zeleně tak, aby se opticky propojily obě části pietního území.

Modernizace recepce muzea a promítací místnosti

V průběhu roku 2021 byl vyhotoven projekt na modernizaci recepce muzea Památníku Lidice a promítací místnosti v objektu „Pod Tribunou“, která dříve sloužila jako edukační středisko.

Recepce muzea je zastaralá a téměř patnáctiletým návštěvnickým provozem opotřebená. Architektonicky nenavazuje na multimediální expozici a je neporovnatelná s evropským muzejním designem. V říjnu 2020 byly proto zahájeny práce na architektonické studii nejen recepce, ale i provozně a technicky zastaralého vzdělávacího střediska, jehož vybavení je dnes již překonáno a žáky a studenty už neláká tolik jako před dvanácti lety, kdy vzniklo. Počítačové vybavení učebny nebylo po celou dobu provozu obměněno, což se negativně projevuje na funkčnosti celého systému. Serveru, na kterém jsou uloženy vzdělávací materiály, vypršela údržba (tzv. maintenance) a již se nevyplatí do stávající technologie investovat. Vedení Památníku Lidice se rozhodlo pro změnu účelu daného prostoru z edukační učebny na promítací místnost pro veřejnost, kde budou prezentovány filmové dokumenty věnované lidické a ležácké tragédii a dalším vypáleným místům na území České republiky, původně promítané v kinosále Lidické galerie. Zároveň zde bude místo pro expozici modelu Lidic prozatím umístěného v recepci muzea.

Stejně jako prostor promítací místnosti bude na světovou úroveň pozvednuta recepce muzea. Zde budou použity materiály, které navazují nejen na expozici muzea, ale i exteriér památníku, a prvky evokující lidickou tragédii.

Vzhledem k tomu, že při sanaci nosných konstrukcí muzea byly provedeny demoliční práce i v recepci, podařilo se navázat stavebními pracemi na končící investiční akci.

Veřejná zakázka na stavební práce byla vypsána v režimu veřejné zakázky malého rozsahu ve dvou výzvách, do kterých se přihlásil pouze jeden dodavatel, a to z důvodu rostoucích cen stavebních materiálů. Stavební práce na recepci a v promítací místnosti byly dokončeny v prosinci 2021.

Od listopadu 2021 byly opakovaně neúspěšně soutěženy dodávky interiéru. Cílem vedení Památníku Lidice je získat dodavatele interiéru a dokončit veškeré práce nejpozději do 31. května 2022 tak, aby bylo muzeum slavnostně otevřeno k 80. výročí lidické tragédie.

Obměna expozice muzea NKP Ležáky k 80. výročí

V roce 2022 uplyne od ležácké tragédie 80 let. K tomuto významnému výročí připravujeme kompletní obměnu expozice, která bude více založena na původních artefaktech a příbězích ležáckých obyvatel. Zároveň bude maximálně využit prostor recepce a expozice tak, aby vyhovoval provozním potřebám muzea (např. prostor pro realizaci vzdělávacích programů, který v muzeu nyní chybí).

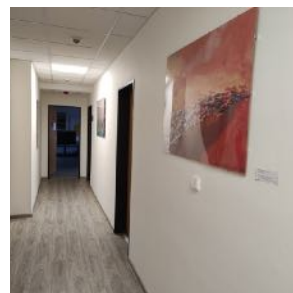
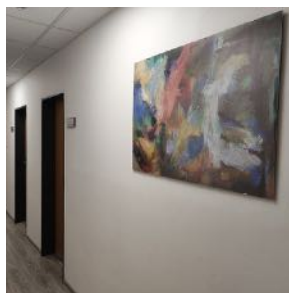
V současné době je hotov architektonický návrh a finalizována projektová dokumentace. Realizace by měla být hotova nejpozději do 10. května 2022.

Modernizace kinosálu Lidické galerie

Původní kinosál v prvním patře Lidické galerie byl přizpůsoben potřebám vzdělávacího oddělení a vybaven novou podlahou, sezením a dekoracemi na stěnách. Vytvořil se zde prostor pro setkávání žáků a studentů, pedagogů i široké veřejnosti. Jako dekorace byly použity panely z výstavy „Hrdinové“ akademické malířky Zdenky Landové.

Oprava chodby u kanceláří správy Památníku Lidice

Za dlouhá léta provozu poškozená podlaha na chodbě u kanceláří správy Památníku Lidice byla na jaře roku 2021 vyměněna za novou vinylovou, která lépe vyhovuje provozním potřebám. Na chodbě byly zároveň kompletně vyspraveny zdi a provedeny výmalby. Jako dekorace na stěny byly zvoleny velkoformátové kopie obrázků dětí z Mezinárodní dětské výtvarné výstavy Lidice a ukázky z Lidické sbírky výtvarného umění.

Pořízení elektronické výjezdové závory

Začátkem roku 2021 byla pořízena výjezdová závora na parkoviště Památníku Lidice a od začátku února byl zahájen provoz kompletního automatického systému. Zároveň byl pořízen validátor bankovek pro větší platební komfort návštěvníků. K pořízení závory byly použity provozní prostředky plynoucí z hospodářské činnosti Památníku Lidice.

BĚŽNÝ PROVOZ, OPRAVY A ÚDRŽBA

V průběhu roku byly na úseku správy majetku prováděny běžné opravy a údržba, včetně zajištění pravidelných revizí, kontrol a zákonných školení. Mezi významnými opravami lze jmenovat broušení a vysprávkování mramorové podlahy v přízemí a prvním patře Lidické galerie, opravu maleb v kancelářích a výstavních prostorech a modernizaci výpočetní techniky pro efektivní zajištění provozu.

Velkou část běžného provozu představuje též péče o zeleň, zejména pak úprava zeleně na pietních územích a údržba Růžového sadu míru a přátelství. V průběhu roku 2021 probíhalo odstraňování náletových dřevin na pietních územích v Lidicích i v Ležákách za účelem vyčištění obou míst od suchých a nepůvodních jehličnanů a jejich postupného systematického nahrazení listnatými stromy dle původních architektonických záměrů tvůrců obou památníků.

HOSPODAŘENÍ

HOSPODAŘENÍ

Památník Lidice ukončil hospodaření za rok 2021 s vyrovnaným výsledkem z hlavní činnosti a zlepšeným výsledkem ve výši 448167,03 Kč z hospodářské činnosti.

Na hospodaření Památníku Lidice se v roce 2021 negativně projevilo několik faktorů:

- Vzhledem k celosvětové epidemické situaci byl PL část roku pro veřejnost uzavřen.
- NKP Ležáky protržená hráz v červenci 2021.
- NKP Ležáky uzavírka silnice III. třídy 33773 od 12. 8. 2021 do 1. 12. 2021.
- Částečná uzavírka přístupové komunikace č. I/61 do Památníku Lidice. Od 11. 10. 2021 do 30. 11. 2021 byla jednosměrně uzavřena silnice č. I/61 ve směru od Kladna do Prahy a následně od Prahy na Kladno. Z tohoto důvodu byl v tomto období pozastaven pronájem parkoviště. Další etapa uzavírky je plánována na rok 2022.
- Z důvodu zabezpečení chodu PL v době pandemie a snaze nenakazit přeživší byla stanovena nová pravidla pro výkon práce zaměstnanců PL a omezen osobní kontakt mezi zaměstnanci, což ztěžuje naplňování poslání dané zřizovací listinou.

Vyrovnaného výsledku hospodaření se podařilo dosáhnout díky zavedeným a důsledně dodržovaným úsporným opatřením a vysokého pracovního nasazení zaměstnanců.

Památník Lidice se dlouhodobě potýká s nedostatkem finančních prostředků na základní provoz. V roce 2021 toto bylo nejprve potlačeno a následně umocněno epidemickou situací Covid-19.

I z tohoto důvodu jsou na chod Památníku Lidice čerpány mimorozpočtové zdroje.

VÝČET KONTROLNÍCH AKCÍ V PAMÁTNÍKU LIDICE V ROCE 2021

V roce 2021 nebyly v Památníku Lidice vnější kontroly.

Vnitřní kontroly provedené zejména interní auditorkou byly bez zásadních připomínek.

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ Z JINÉ (HOSPODÁŘSKÉ) ČINNOSTI

Náklady z hospodářské činnosti ve výši 473 731,83 Kč,

v tomto členění:

Účet 501 Spotřeba materiálu 19 922,01 Kč

Účet 502 Spotřeba energie 9 424,98 Kč

Účet 511 Opravy a udržování 328 034,11

Účet 518 Ostatní služby 50 099,72 Kč

Účet 521 Mzdové náklady OON 64 471 Kč

Účet 524100 Zákonné sociální pojištění 0 Kč

Účet 527000 Základní příděl do FKSP 0 Kč

Účet 531000 Daň silniční 1 780 Kč

Výnosy z hospodářské činnosti ve výši 921 898,85 Kč,

v tomto členění:

Účet 602 Tržby z prodeje služeb 166 862,99 Kč

Účet 603200 Tržby z dlouhodobého pronájmu 681 321 Kč

Účet 603300 Tržby z krátkodobého pronájmu 35 714,86 Kč

Účet 603310 Tržby z pronájmu movitých věcí 38 000,00 Kč

MIMOROZPOČTOVÉ ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Přijaté mimorozpočtové zdroje byly použity v souladu se smlouvou a jejich určením. Tam, kde to bylo požadováno, byly poskytovateli řádně vyúčtovány a všechna vyúčtování byla poskytovateli zaslána a nebyla do dnešního dne rozporována.

	Poskytovatel	Druh projektu	Účel	Poskytnuto a použito celkem [Kč]
1	Pardubický kraj	účelová dotace	Pietní vzpomínka Ležáky	10 000,00
2	ROZA Mšec, s.r.o.	dar	rozvoj Mezinárodní dětské výtvarné výstavy	15 000,00
3	Palaba	dar	Mezinárodní vědomostní soutěž L21	5 000,00
4	Nadace AGROFERT	dar	rozvoj Mezinárodní dětské výtvarné výstavy	50 000,00
5	fyzické osoby	dar	Obnova kříže NKP Ležáky	48 400,00
6	fyzické osoby	dar	Obnova poškozené hráze po povodni	15 367,00

MZDOVÉ NÁKLADY

Účet 521

521		Celkem	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
521000	Mzdové náklady na platy	10 194 832,00 Kč	10 194 832,00 Kč	0,00 Kč
521100	Mzdové náklady OON	535 271,00 Kč	470 800,00 Kč	64 471,00 Kč
521200	Náhrada mzdy za PN	57 733,00 Kč	57 733,00 Kč	0,00 Kč

Plnění rozpočtu

Název položky	Rozpočet	Skutečnost	Rozdíl	Zdroj
Platy zaměstnanců	10 112 323,00 Kč	10 194 832,00 Kč	82 509,00 Kč	fond odměn
OON	470 800,00 Kč	470 800,00 Kč	470 800,00 Kč	

Na náhradách za PN bylo vyplaceno 57733,00 Kč.

OON k 31. 12. 2021 bylo čerpáno v rámci hlavní činnosti 470 800,00 Kč.

Na hospodářskou činnost (OON) bylo vyplaceno 64 471,00 Kč.

V rámci OON byly v roce 2021 vypláceny převážně dohody o provedení práce.

V roce 2021 bylo vyplaceno odstupné ve výši 79 544,00 Kč.

Závazný ukazatel – přepočtený počet pracovníků schválený na rok 2021 byl stanoven na 24 pracovníků. Skutečnost za období 01–12/2021 činí 21,52 pracovníků.

Evidenční počet úvazků k 31. 12. 2021 činí 25,42.

Čerpání prostředků na platy v období od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 bylo rovnoměrné.

PROJEKTY FINANCOVANÉ MINISTERSTVEM (KULTURNÍ AKTIVITY A DALŠÍ)

Název projektu		Přijato Kč	Čerpáno Kč
Mezinárodní dětská výtvarná výstava Lidice 2021	PL001	100 000,00	100 000,00
Mezinárodní dětská výtvarná soutěž Lidice 2021 (MŠMT)		100 000,00	100 000,00
Mezinárodní vědomostní soutěž pro mládež „Lidice pro 21. století“ (MŠMT)		680 751,00	680 751,00
Celkem		880 751,00	880 751,00

Projekty od zřizovatele financované v rámci SMVS (ISPROFIN, ISO)		Kč
Obnova architektonických prvků Památníku Ležáky	134V1310096	2 533 064,00
PL Obměna audiovizuální techniky muzea	134V151000052	1 500 000,00
PL Sanace nosných konstrukcí muzea	134V151000002	5 127 641,00

Ostatní projekty (mimo financování od zřizovatele)	Kč
Pardubický kraj – pietní vzpomínka	10 000,00

Seznam dárců naleznete na internetu na adrese:

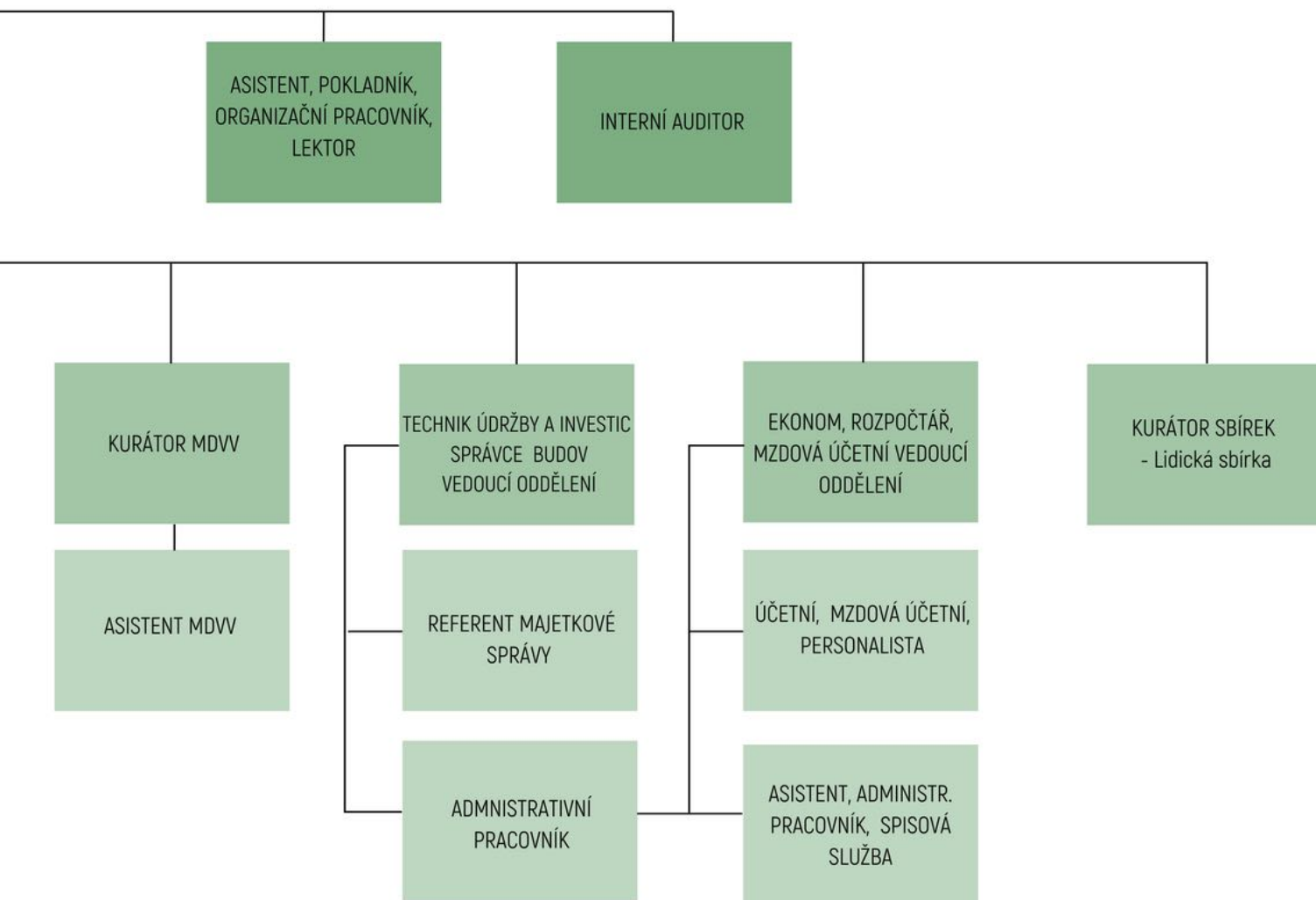
<http://www.lidice-memorial.cz/kontakt/dokumenty/vyrocní-zpravy/> – kde je k dispozici celá tato výroční zpráva.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2021

Sestavil: kolektiv zaměstnanců Památníku Lidice a Památníku Ležáky

Redakce: MgA. Petra Samberg Vargová, vargova@lidice-memorial.cz

Jazyková korektura: Tereza Mikešová

Grafické zpracování: Stanislava Koščová, koscovas@gmail.com

Foto: Radek Miča, Martin Homola, archiv PL

Vydal: Památník Lidice, příspěvková organizace Ministerstva kultury ČR

Lidice 2022

LIDICE LEŽÁKY